ПРОМІНЬ

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

PROMIN

Ч. 2 ЛЮТИЙ 1991

No. 2 FEBRUARY 1991

ПРОМІНЬ

Ч. 2 ЛЮТИЙ 1991 РІК XXXI

видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Виходить раз у місяць
Редагує Редакційна Колегія, редактор — Олена Гринь
Адміністратор і англомовний редактор —
Маруся Тарнавецька-Зурек

PROMIN
P.O.Box 3551, Sta. B.,
Winnipeg, Man. Canada
R2W 3R4

Річна передплата в Канаді $17.00
Передплата до інших країн $20.00
Одно число ..... $ 2.00

Редакція застерігає собі право скорочувати та поправляти надіслані матеріяли.

PROMIN

VOL. XXXI FEBRUARY 1991 No. 2

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee, Editor — Olena Hryn
Administrator and English Editor —
Marusia Tarnawecka-Zurek

PROMIN
P.O. Box 3551, Sta. B.,
Winnipeg, Man. Canada
R2W 3R4

Subscription in Canada $17.00
Other countries $20.00
Single copy ..... $ 2.00

The editors reserve the right to edit submitted materials.

ЗМІСТ

Олена Гринь — Свято героїнь 1
Поправка 1
О. Г. — Леся Українка 2
Уляна Пелех — Леся Українка і її поетичне слово 3
Олена Теліга — 4
Олена Теліга — Лист Леонідові Мосендзові 4
Тамара Каркоць — Весільна зустріч перенесла мене в минуле 5
Леся Українка — І все таки до тебе 6
Галя Кисілюк-Слюзар — Українська Сорочка ... 7
Нові видання „Смолоскипу" 9
Віра Смерека — Світлі святкування храмового празника 10
Віра Смерека — „Золоті ключі в Англії" 11
Віра Смерека — Різдво в Англії 12
Нашим дітям 14
Марія Мелоничук, Катерина Рожак — Провінційний З'їзд Союзу Українок Кнади в Едмонтоні 21
Катерина Рожак — Хор при громаді Св. Іллі в Едмонтоні 22
Надя Боднар — Звіт альбертської Філії Музею Союзу Українок Канади 23
Катерина Рожак — Праця відділу СУК при громаді Св. Іллі в Едмонтоні 23
Ганя Іванчук — Провінційний З'їзд в Норт Бетелфорд, Саск. 24
Параскерія Семенюк — Річний звіт відділу ім. Олени Пчілки, Йорктон, Саск. 25
Елисавита Білич — Прийняття для Павліни Іґнаш 26
Марія Рацой — 60-літній ювілей подружжя Василя і Марії Рацой 27
Ґлорія Стокалко, Ганя Іванчук — Річна праця відділу СУК ім. Ольги Кобилянської Витків, Саск. 28
Анна Стасів — 25-ліття подружнього життя Василя і Юстини Боднарів, Миссиссаґа, Онт. 29
Посмертна згадка: Петро Фідик, Мелфорт, Саск. 31
Ніна Кузьменко — Анастасія Панасейко Лондон, Онт. (посмертна згадка) 31
Листи до редакції 32
Квіти незабутнім 30

CONTENTS

Helen Raycheba: Ecological Crisis in Ukraine 16
Ted Diakiw 19
Multiculturalism Policy in 15 Languages 19
1990 Neporany Post Doctoral Exchange Fellows ... 19

На першій сторінці обкладинки — Леся Українка.
На третій сторінці обкладинки — Листи до редакції. Пресфонд. ОГОЛОШЕННЯ.
На четвертій сторінці обкладинки — Ілюстрація В. Касіяна до „Лісової пісні".

Second Class Mail Registration Number 1925
International Standard Serial Number ISSN 038021-40

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

СВЯТО ГЕРОЇНЬ

В лютому місяці жіночий відділ КУК влаштовує „Свято героїнь". Поштовхом до цього послужила подія, яка сталася в лютому місяці 1924 року. Активна громадська діячка на харитативному полі, членка управи Українського Жіночого Союзу в Відні, а з 1923 року членка управи Союзу Українок у Львові, членка Української Військової Організації за свою діяльність була арештована і замучена на слідстві польською поліцією. На стіні в її келії над ліжком було вишкрябано: „за кров, за сльози, за руїну верни нам, Боже, Україну!" А зовсім низько було: „Вмираю, замучена, помстіться! Ольга Басараб".

Ця подія сколихнула ввесь український Львів, а пізніше, і всю Галичину. Жіночі організації Союзу Українок у Львові і Український Жіночий Союз в Австрії розіслали листи-повідомлення до всіх жіночих організацій у світі про смерть Ольги Басараб і польський терор в Західній Україні.

Ім'я Ольги стало живучим символом українського жіноцтва і всього українського народу.

Союз Українок в лютому влаштовував панахиди, сходини з доповідями, щоб вшанувати свою членку — героїню.

Таких поштовхів до національного усвідомлення і революційного піднесення народу в нашій історії багато, і ми підтримуємо цей вогонь горіння наших героїв і героїнь відповідними щорічними відзначеннями, святами.

В часі наших визвольних змагань в 17-их роках одним з таких поштовхів була „Крутянська подія". Добровольців-юнаків, які стали на підмогу в обороні Києва, на полі битви було помордовано. Пізніше їх було перевезено і величаво поховано в Києві.

Такі героїчні випадки з трагічним закінченням окремих людей чи групи людей зрушують серця інших людей, примушують їх до певного чину, як у випадку смерти Ольги Бесараб, коли тисячі львів'ян вийшли з протестом на вулиці Львова, так і в часі похорону „крутянських героїв" кияни перетворили похорон в протистаційне віче.

Заглянувши в словник про героїв і героїнь читаємо таке: „героїзм — це найвище виявлення самовідданости і мужности у виконані громадського обов'язку".

Виявлення самовідданости і мужности в виконанні громадського обов'язку може бути і в мирній обстановці. Це все залежить від обставин, в яких знаходиться в певний час країна.

Виконання цього обов'язку жінками можна зачати навіть, за Докією Гуменною, від матріархату, коли жінка в цілому тримала кермо влади в своїх руках.

Не будемо зачинати з так далека, але треба згадати хоч би кн. Ольгу, або пізніше — жінок, що приймали участь в Українській Національній Раді (їх було одинадцять). Зінаїда Мірна і Людмила Старицько-Черняхівська входили до Малої Центральної Ради (Виконного комітету). Самовідданість до громадського обов'язку в цей час безперечно найбільше виявила Людмила Старицько-Черняхівська. Вона була віддана працівниця на харитативному і громадському полі, письменниця, політик і палкий промовець („український соловей" — заслужила собі назву). Жінка великого серця і розуму. Хоч і не згоріла вона раптово в революційній боротьбі „гарячим умиранням", як наприклад Олена Теліга, все ж була під наглядом більшовиків до кінця свого життя і врешті знищена ними.

А поза тим, тисячі жінок виявили себе героями, які як в безпосередній революційній боротьбі, так і в мирних обставинах. обстоюючи свої національні і жіночі права, охороняючи загальнолюдське і своє родинне вогнище.

Не кожна жінка може цілком посв'ятити себе революційній чи, навіть, громадській праці, бо природнє призначення жінки — це продовження роду, материнство.

Савеля Стечишин в статті „Жінка — геній над геніями" пише: „Її місія — це вічне життя... для неї її діти — це найбільша творча праця і в неї вона вкладає всі свої творчі проблески".

Осередком життя все була і буде родина, в якій головне місце займає мати.

Завдяки цій місії ми тут є і ми завжди будемо і „ніхто не перекреслить наш народ!"

Олена Гринь

ПОПРАВКА

В редакційній статті за грудень місяць, ч. 12, 1990, „Народний Рух України" на ст. 3 в обзаці Канадське Товариство прихильників Руху помилково надруковано: „Рома Сушко очолює саскачеванський відділ", треба, „Рома Франко...", пропущено: „Нестор Макух очолює дуже активне Товариство Руху в Едмонтоні".

Перепрошуємо за недогляд.

Редакція

ЛЕСЯ УКРАЇНКА

Лариса Петрівна Косач, знана нам як Леся Українка, народилася в 1871 році в родині Ольги і Петра Косачів.

Батько — юрист, людина освічена і принципова, був другом, порадником і помічником Лесі.

Мати — письменниця і громадська діячка (Олена Пчілка) прищепила своїм дітям (а їх було шестеро) любов до української мови, до української пісні, до українських звичаїв. Вона пробуджувала в них інтерес до історії та літератури. Леся почала писати в дуже ранньому віці і це сталося, як згадує Леся в листі до Ольги Кобилянської, якраз завдяки старанням її матері.

На 12-му році життя Леся захворіла на туберкульоз кісток і так почалася „тридцятилітня війна" з хворобою. Леся Українка померла 1913 року на Кавказі, була перевезена і похоронена в Києві.

Не дивлячись на хворобливий стан Леся ніколи не впадала в розпач і в своїх пізніших творах виявляла неабияку мужність, так що за словами Івана Франка „була ся хвора слабосила дівчина — трохи не одинокий мужчина на всю новочасну соборну Україну". В 1898 році Франко писав: „Від часу Шевченкового „Поховайте та вставайте, кайдани порвіте" Україна не чула такого сильного, гарячого та поетичного слова, як із уст цієї слабосилої хворої дівчини".

Що ж тримало Лесю мужньою і відважною? А це любов до рідного краю і рідного народу. Вже в 19 років (1890 року) в циклі віршів „Сім струн" вона ставить такі питання:

„Як помогти в безмірнім людськім горі?
Як світ новий з старого збудувати?
Як научить байдужих почувати?
Як розбудити розум, що заснув? F.A., *Сонет.*

І тут вона приходить до висновку, що єдиною її зброєю є слово. Вона пише:

„Слово, моя ти єдиная зброя,
Ми не повинні загинуть обоє!
Може, в руках невідомих братів
станеш ти кращим мечем на катів,
Месники дужі приймуть мою зброю,
кинуться з нею одважно до бою...
Зброє моя, послужи воякам
краще, ніж служиш ти хворим рукам!
(Слово, чому ти не твердая криця? 1896)

Це те, що торкається Лесі, як жінки-громадянки.

Літературна творчість Лесі Українки, як і її особистість, багатогранна. Вона була всебічно обдарована, розумілася на музиці (і грала), розумілась на мистецтві (і сама малювала), володіла багатьма мовами, була добре ознайомлена зі світовою історією і літературою. Саме в літературі вона себе найкраще виявила. Всі свої знання використала в літературній творчості в різних жанрах мистецтва. Вона писала оповідання, казки, ліричну поезію і епос, писала драми, робила переклади з інших мов.

Своє дитинство Леся провела на Волині і тільки 1890 року (коли їй було 19 років) вона разом з батьками переїхала до Києва. Зближення її з більшим колом української інтеліґенції зробило на неї позитивний вплив. В цьому році було написано всім нам відоме „Contra spen spero" (без надії сподіваюсь!) Пізніше — „Товаришці на спомин" — 1896 р. і згадане попередньо, „Слово, чому ти не твердая криця?"

Драматичні твори Леся почала писати в пізніші роки свого життя, їх багато, тематика їх часто взята з стародавньої історії. З українською тематикою написана в 1910 році „Бояриня". Герої твору — молоде подружжя Степан і Оксана. Вони походять з українських козаків, в час опису — це бояри при московському цареві. Таке наче б то погодження зі своїм станом веде їх до духовної кризи і фізичного занепаду.

Другим дуже гарним і високохудожнім твором з українською тематикою є „Лісова пісня" — 1911 р. В цьому творі сповнилася давня мрія Лесі Українки, а це — використати всі багатства народньої фантазії, втілених в повір'ях, переказах, легендах і піснях. Тут описана краса волинської землі, роздуми над долею і безсмертям творчих сил українського народу, втілені в кінцевих словах Мавки до Лукаша:

„О, не журися за тіло!
Ясним вогнем засвітилось воно,
чистим, палючим, як добре вино,
вільними іскрами вгору злетіло.
Легкий, пухкий попілець
ляже, вернувшися, в рідну землицю,
вкупі з водою там зростить вербицю, —
Стане початком тоді мій кінець. *О. Г.*

ЛЕСЯ УКРАЇНКА І ЇЇ ПОЕТИЧНЕ СЛОВО

Слово, моя ти єдиная зброє,
Ми не повинні загинуть обоє!
Може в руках невідомих братів
Станеш ти кращим мечем на катів.

Поетка розуміла, що функція її поетичного слова, це її єдина зброя, якою можна змагатись за здійснення ідеалів краси, правди, добра. Вона має служити їй в боротьбі за найвищі ідеали народу і людства. Творчий процес для Лесі був не тільки „тонічним тренуванням мускулів душі", але й посвята і біль. Гарним, величнім, моральним для Лесі Українки було те, що вимагало змагання, напруги волі, духовного піднесення, як у молитві, чи під час екстази танцю. Не саме щастя було метою для поетики, але змагання, самогубна відвага ставити чоло злу. З цього випливають теорії про моральне удосконалення людини через красу страждання, тобто теорії про красу людської душі, що криється у змаганні людини до осягнення вищих цінностей. Життя поетки було постійним зусиллям, самодисципліною, а це не дається. без болю.

Від раннього дитинства життя Лесі Українки було ненастанною боротьбою зі смертю, бо гарячка хвороби, мов справжній вогонь, спалювала хворий організм, а творча снага душі, та „непереможна деспотична мрія", „юрба образів", напади фантазії забирали її сон ночами, гонили до чину, палили душу, мов „дикий і лютий пожар". Тому й казала поетеса до себе: „Згоряю, мов свічка — небагато вже залишилося до кінця". А лікареві в Єгипті прийшла на гадку особлива метафора-фраза: „Мадам, Ви ж уся цілком стаєте духом". С. Тудор влучно це пояснює: „...ставалась духом поезії... Як свічка в згоранні перетворюється в полум'я, в тепло, так організм поетки у своєму гарячковому стані, немов би справді перетворювався в полум'я творчого надхнення, в рухливі і палаючі, суворі у своєму настрої строфи поезії..."

У листах до родини й приятелів Леся пише про те, як вона страдала і відхворувала кожну свою драму, написану в останніх роках життя: „Вже нехай ніхто не каже, що я не горівши, ні болівши „здобуваю собі лаври", бо таки в буквальному значенні горю і болію кожнісінький раз (коли творю...)" Силу для цієї постійної боротьби зі смертю давало поетці її духове багатство, філософський ум, сприймання життя, як вічної боротьби.

Божая іскра — то тяжке прокляття,
Дикий і лютий пожар.
Вогнища того не може людина
Ні запалить, ні згасить,
В кого ж запала хоч іскра єдина
Вік її буде носить!

Творчість вимагає не тільки свободи, але й самозречення — віддання себе повністю надхненню. Тому й боротьба за перетворення надхнення у дію поетичної творчости болюча. Вона тим болючіша, чим цінніший, вагоміший, повніший той світ ідей, що його відкриває поет.

Усе відбивається в пісні, як в морі,
Рожевая зоря й червоная кров,
І темна ненависть, і ясна любов,
І пломінь пожару, і місяць і зорі.

Поетка скаржиться, що Мати природа не дала їй нічого в руки окрім пера та що не дала навіть стільки сили, щоб твердо тримати перо. Боїться поетка, щоб у її поезіях не було скарб, щоб слова її не „розточилися як весняна вода по ярах, по байраках, по балках", але щоб стали валами на морі, щоб могли „заглушити тугу прибоєм гучним, розбити смуток душі її міцним натиском бурі". Хоче бачити свої слова, напоєними кров'ю серця:

Промінням ясним, хвилями буйними,
прудкими іскрами, летючими зірками,
палкими бликавицями, мечами...,

які зуміли б вражати, різати, навіть убивати тих, які байдужі, зрадливі, які йдуть на компроміс з ворогом, які не хочуть змагатись.

Леся гостро засуджує таку поезію, що є плодом несвідомої думки, таку, що віддзеркалює накинені погляди. Життя таких людей стає упрощеним, а тим самим і люди стають думати упрощено. Тому, на думку Лесі:

Не поет, у кого думки
Не літають вільно у світі,
А заплутались навіки
В золотії тонкі сіті...
Не поет, хто забуває
Про страшні народні рани,
Щоб собі на вільні руки
Золоті надіть кайдани!

Темою про неволю ще дитиною зачинає Леся Українка свій поетичний дебют. Неволю народу відчувала поетка як прокляття. Неволя проникала її душу, мов отрута, а з того зростала її туга за поетичним словом, яке могло б бути висловом усіх її змагань, зусиль у боротьбі.

Високі мистецькі вартості поезії Лесі Українки споріднення з грецькою культурою, прометеївська філософія в ній спонукують Державина уважати поетку спорідненою з київськими неокласиками. Маланюк називає її „мешканкою Олімпу" за те, що поетка панує над своїми почуттями, що одночасно може бути і „безумною Офелією, і тією Одержимою, що її любов ненависти навчила", і демонічною Кассандрою, і бранкою, що каже ворогові: „ти мене убити можеш, але жити не примусиш". Леся керується зрівноваженим і сильним: „Мовчи, душе, спини свій стогін, серце, Так мусить бути..."

Тому й критики розуміють Лесю різно: у Франка вона „єдиний мужчина" в тодішній українській літературі, Донцов бачить Лесю як українську Сівіллу, що проповідає потребу війни, Грушевський порівнює творчість поетки до титанічного ходу по велетенських уступах, не рушених людською ногою.

У поезії Лесі Українки є мистецьке поєднання національного і вселюдського в думках і почуваннях, поетка мала виняткову здібність „дивитися у віки", „передавати твір від людини до людини", світову літературу робити національною і національну — світовою, Лесин ідеалізм покривається з християнством, не сприймала тільки деяких його елементів, що закостеніли в догмах, але її думки і почування були висловом того, що людина створена на подобу Божу. Християнська свобода волі заставляє людину відповідати за всі свої діла, а життєва боротьба людини конечна, щоб поборювати зло. Сила людини в почутті морального обов'язку, зродженого із шляхетного і величного почуття милосердя, з християнського почуття свідомости гріха й почуття потреби покути, яка дає силу духа. Тому сила нації у ній самій, в невмирущості її духа, бо ж „душа свої потреби має й звички, так само, як і тіло".

Уляна Пелех

———————

...Месники дужі приймуть мою зброю,
Кинуться з нею одважно до бою...

Леся Українка

ОЛЕНА ТЕЛІГА
(1907 — 1942)

„Коли ми, поети, пишемо про відвагу, твердість, шляхетність посвяти й цими творами запалюємо й шлемо на небезпеку інших, що як можемо ми самі цього не робити?" Олена Теліга.

Так, вона не могла інакше робити, але доля не була милостива до неї, на 35 році життя Олена Теліга за націоналістичну діяльність була розстріляна німцями в Києві. Це було 13-го лютого 1942 року.

Поезію Олени Теліги, як і Лесі Українки, за висловом Ігоря Качуровського можна окреслити як „жіночу героїчну лірику".

До уваги читачів кілька уривків з поезії Олени Теліги.

ЛИСТ ЛЕОНІДОВІ МОСЕНДЗОВІ

Ти б дивувався: дощ і пізня ніч,
А в мене світло і вікно нарозтіж.
І знову думки, і серце у вогні,
І гостра туга у невпиннім зрості.

.....

День розливає недобите сонце,
Рудим конем летить за небосхил.
Моя душа в червоній амазонці.

І вже тоді сама не розберу:
Чи то мій біль упав кривавим птахом,
Чи захід сонця заливає брук...
Для тебе ж захід — завжди тільки захід!

Чергують ночі — чорні і ясні —
Не від вогню чи темряви безодні,
Лише від блиску спогадів і снів,
Усіх ур;дів і дарів Господніх.

І в павутинні перехресних барв
Я палко мрію до самого ранку,

Щоб бог зіслав мені найбільший дар:
Гарячу смерть — не зимне умирання:

Бо серед співу неспокійних днів,
Повз таємничі і вабливі двері,
Я йду на клич задимлених вогнів —
На наш похмурний і прекрасний берег.

Коли зійду на каменистий верх
Крізь темні води й полум'яні межі —
Нехай життя хитнеться й відпливе,
Мов корабель у заграві пожежі.

ВЕСІЛЬНА ЗУСТРІЧ ПЕРЕНЕСЛА МЕНЕ В МИНУЛЕ

(Спомин)

Цьогорічна зустріч на весіллі мого хрищеника Олега перенесла мене в минуле і спровокувала до цього допису. Багато часу пройшло від тоді, коли ми були разом, багато подій уже забулося, але деякі залишаться мабуть таки на ціле життя. Травень 1945 року — кінець війни. Саме слово „кінець війни" дуже радісне лише для тих, що вертались на свою Батьківщину, вертались до рідних хат. Для нас було не так! Нам доля не судила вертатися до рідних хат і відбудовувати війною знищену батьківщину, а кинула нас на чужину, як хвилі розбурханого моря викидають човна на сушу.

Перед молодими українськими патріотами військових формацій Українського Леґіону Самооборони і Української Дивізії Галичина, що хоч і були в чужій уніформі, одначе ціль їх була — Українська Самостійна Соборна Держава, постав великий знак питання: Що завтра? Що нам принесуть нові світові події? І чи Україна матиме якесь місце на світовій шахівниці? Всі ці турбуючі думки блискавкою пробігали в наших головах, але надія й молодість робили своє. Повні енергії молоді, гарні дівчата й хлопці не падали у безнадію, а з піснями на устах і з надією чекали на краще завтра.

До нашого збірного пункту в Австрії під італійським кордоном почали приїжджати величезні військові троки. Бачимо, що кудись будемо від'їжджати, але куди? Чи підступом нас не вивозять на „родіну"? На згадку про таку можливість мороз проходив по тілі. З великою непевністю сідаємо у троки і вирушаємо у незнане. Їдемо поміж високими горами, вузькими дорогами і раптом виїжджаємо на чудові широкі асфальтові автостради з прекрасними краєвидами і виноградниками та морелевими плянтаціями. Гей, це вже Італія! „То ми в Італії!" — хтось радісно скрикнув.

Хоч то була весна у всій своїй красі і ми були у весняному віці, то всетаки на душі тяжів тягар. Куди вони нас везуть? Куди вони повезли наших хлопців? Чому нас відокремили від них? Це все нас ще більше насторожувало. Перед заходом сонця ми доїхали до якогось містечка і тут нам сказали висідати. На цьому місці ми затрималися лиш пару днів і нас знову троками перевезли в інше місце, у віддалі яких два бльоки. Та й там ми не засиділись довго, бо по кількох днях нас ще раз перевезли у спеціяльно приготоване місце. Це був комплекс трьох готелів, обгороджений навкруги високим колючим дротом. Щойно тоді нам стало зрозуміло, що нас привезли в полон, і ми були під англійською військовою охороною.

Річчіоне було курортне місто над Адріятиком і дуже гарно виглядало. Життя в Італії починалося вечером. Ми, сидячи у темних кімнатах, загороджені колючими дротами, лиш через вікна дивилися на безжурну життєрадісну італійську молодь і думками, яким дроти не були на перешкоді, линули у рідні села й міста, згадуючи недавнє минуле. Без жодного зайняття час волікся дуже поволі, бо кожна з нас залишилась тільки в тому, що було на́ ній або у наплечнику, — майже нічого. Із-за дротів ми могли вийти, але тільки під військовою опікою, чи до міста пройтися, чи в Адріятику покупатися, бо і в воді озброєні військовики визначали нам нісце, як далеко ми можемо іти у воду. Одначе числилось, що ми були на волі. Нас турбувала доля наших хлопців, бо ми ні від них, ні про них нічого не чули від дня виїзду з Австрії.

Одного дня до нас зайшов якийсь священик, і на наше велике здивування заговорив до нас по-українськи, кажучи, що він є з Риму (але не пам'ятаю, чи то був о. Любачівський, чи о. Біланич), і що він приїхав відвідати наших хлопців, які є в полоні в містечку Ріміні у віддалі 2-3 кілометри від нас. Та новина здавалось нам була вікном у світ, була великим святом. Нам сказав отець з Риму, що нас зможуть відвідувати наші священики із-за дротів кожної неділі. Священики із собою могтимуть взяти дяка, паламаря, свічкогаса. За дяками шукати не треба було, також і паламарів не бракувало. Бракувало лиш неділь і тижнів.

У нашому таборі почався рух. Ми заходились приготовляти місце, де можна служити Св. Літургію. Заходились організовувати хор, бо ж у православних нема тихої Служби Божої. З-поміж членів хору вирізнялися два сильні голоси: Галі і Оксани Солтикевич, тепер Колісник і Турко. При допомозі сл. п. Владики Іова, ми співали всю Літургію, а генерал Крат нам сказав: „Ваш спів був чудовий!"

У чоловічому таборі життя було дещо жвавіше, бо вони відразу почали видавати журнал „Батьківщина", сатиричний журнал „Оса", організували різні курси, гуртки та мистецький ансамбль

„Бурлака". Збудували церкву, мистецьким оздобленням якої зайнявся маляр Каплун. Молодий талановитий Форись писав чудові поезії. Мені запам'ятався лиш один вислів з тих поезій Форися: „Сніжинко, в кришталю скована сльоза!" Правда, чудовий?

Ми щасливо пережили репатріяцію, а після того час покотився жвавіше. Усіх сестричок із західних українських земель перевезли у сусіднє село Міссано, там ми були уже „на волі", в усякому разі — не за дротами. А всі із східних земель дальше залишилися за дротами. У Міссано ми були недовго і нас знову перевезли до Річчіоне. Уже минуло літо, ми спільними силами з мистецьким ансамблем „Бурлака" приготовили оперу „Запорожець за Дунаєм", з якою виступили перед самими Різдвяними святами, після чого мали спільний різдвяний обід у хлоп'ячому таборі.

Заходи, які поробив сл. п. єпископ Бучко, здійснились і університети в Римі та Мадриді почали приймати наших студентів. За моральною підтримкою моїх приятельок: Гані, Наді та Олі, які тепер живуть у Торонті, та Анюти, яка живе в Міннеаполісі, і я виповнила відповідні папери — може приймуть. Несподівано 22-го січня 1946 року я отримала повідомлення, що є прийнята на університет на фармацевтичний відділ і відразу мушу виїжджати до Риму. Негайно почали мене мої товаришки виряджати в незнану дорогу. Пошили мені суконку із нового сірого коца, вибрали найновішого наплечника і я була готова їхати на студії до Риму. Хоч у Римі було багатенько студенток, то з нашої таборової родини була лиш сестричка Галя, яка студіювала спів.

До Річчіоне я приїжджала на вакації, як до своїх рідних, і як від рідних — Наді, Гані, Олі і Анюти — діставала харчеві пачки. Та доля нам уже назначила різні шляхи. Їх доля кинула до Англії, а потім до Канади, одна з нас через Німеччину — до Америки, а я просто з Італії до Америки. Ми знали одна про одну, навіть зустрічалась я з деякими товаришками, але нас було мало — дві, три — і уява не відтворювала тих подій. Чомусь цьогорічна зустріч навіяла мене спогадами пережитого минулого. При зустрічі ми були як рідні, наче ті страшні колючі дроти зв'язали нас в одну родину, і при цій зустрічі ні віддаль, ні час не мав для нас жодного значення. Дивлюсь і серце радіє: із тих гарних, молоденьких, веселих дівчаток сьогодні вже є поважні мами, а то й бабусі — є активними членами нашої спільноти.

За столами сидять Галя, Тамара, Оксана, Таня з чоловіками, Нютік і Валя, Оля та Надя з цілими родинами, а переді мною — мама молодого, Ганя. Дивне почуття переносить мене до Італії, за дроти, у Міссано, до будинку з величезними вікнами, де у кутку — столик з квітами під іконою, як наша моральна твердиня. Дах, на який ми вечором вилазили через вікно і під шум моря співали тужливих пісень, а вітер підхоплював їх і ніс у любу Батьківщину. У весільному гаморі чула хвилі Адріятику, а на їх білому хребті бачила усміхнені голівки сестричок. Наче на екрані, перед очима перебігло все вище згадане, та раптова тиша на залі збудила мене зі сну: то отець молитвою благословив весільне прийняття.

Приємно згадую свій побут у Торонті, бо, крім згаданих сестричок, зустрілась з пані Хотинецькою, а також і з товаришкою із шкільної лавки Олею Лопухович-Домарацькою, з якою попрощалася, вірніше, розійшлася літом 1944 року на Волині. Наша зустріч була переповнена почуттями, які тяжко виразити словами. Прощаючись з Торонтом, мрію про слідуючу зустріч. Дай нам, Боже, її дочекати.

Тамара Каркоць

Леса Українка

І ВСЕ ТАКИ ДО ТЕБЕ...

І все-таки до тебе думка лине,
Мій занапащений, нещасний краю!
Як я тебе згадаю,
У грудях серце з туги, з жалю гине.

Сі очі бачили скрізь лихо і насилля,
А тяжчого від твого не видали,
Вони б над ним ридали,
Та сором сліз, що ллються від безсилля.

О, сліз таких вже вилито чимало, —
Країна ціла може в них втопитись;
Доволі вже їм литись, —
Що сльози там, де навіть крови мало!

УКРАЇНСЬКА СОРОЧКА

В княжих родинах носили убрання, котре було пошите з імпортованих, переважно візантійських матерій. Звичайні люди, селянське населення, вживали доморобні і домотканні полотна, лляне або конопляне. Вони користувалися місцевими рослинами, шкіркою тварин, вовною, стеблами рослин, корою дерев та попелом.

Український Народний Стрій чи Ноша збереглася в первісній формі аж до кінця 19-ого століття в Карпатах на Гуцульщині та на Гетьманщині, — там найдовше затримано український спосіб життя через природню ізоляцію цих областей. Конечно взяти під увагу це, коли говорити про розвиток стилю ноші — сорочки.

В Україні сорочки були в ужитку вже за княжої доби, а знахідки дуже численних прядок дають право думати, що сорочки були в ужитку ще й раніше.

Вишивання одягу є давня східно-слав'янська традиція, яка особливо розвинулася на Україні в 19-ому столітті. В цей час сформувались комплекси українського народного одягу — чоловічого і жіночого. Прикрашення вишивкою стало масовим явищем. Вишивали не тільки жіночі й чоловічі сорочки, але й намітки, очіпки, хустини, стрічки, чоловічі шапки, безрукавки, кожухи, свити, юпки, манти, кептарі і.т.д.

Основний компонент народного вбрання — це сорочка. Сорочку прикрашували особливим багатством вишивальних технік. Біла вишита сорочка — давня традиція, повна глибокого змісту. Це символ краси, чистоти, майстерності, естетичного смаку і святковості. Сорочці приписувалась чарівна сила і з нею пов'язано багато звичаїв та обрядів.

Сорочка найближча до тіла і її носили так, щоб не порушувати давніх звичаїв. Один такий звичай на Гуцульщині для прикладу: дівчина брала в руки метелика і, починаючи вишивати, промовляла: „Яка ти є мудра і виписана, аби і я була така мудра вишити і виписати."

Чоловічі Сорочки

Первісний крій сорочки був однаковий для чоловіків і жінок. Пізніше, як полотно ставало ширше, вироблялися окремі типи крою. Старша форма чоловічої сорочки „з уставкою" (приаменна) ще збереглася у віддалених районах Полісся і Карпат. Новіша, гладка сорочка, поширилася по всій Україні. Місцеві її відміни: стоячий або виложений комір, рукав збираний у кисті або вільно пущений. Чоловіча сорочка є прикрашена вишивкою, однак не так сам орнамент прикрашує її, як різні викінчувані стіби. Часом являється кольорова орнаментація на комірі, пазусі й чохлах, хоч суворішого характеру, ніж на жіночій сорочці.

Чоловіча сорочка має розріз спереду, посередині, і ніколи збоку, як це робиться в російських сорочках. Так само комірець — обвідка або ж відкладний. В центральних областях України сорочки носять увібрані в штани і тільки в західних областях України на випуск, як це роблять росіяни чи білоруси.

Жіночі Сорочки

За козацьких часів, судячи по кількох перехованих зразках та по малюнках, принаймні на Лівобережжі, крій сорочки був той самий що й сучасний в тих місцевостях. Вони були без коміра, тільки обведені вузькою лямівкою по краю зібраного на нитку полотна, з досить великим викотом, з вишитими рукавами й подолом. Можна розділити жіночі сорочки на два головні типи: **лівобережний** (райони по лівому березі Дніпра) і **правобережний.** Велика частина Київщини належить до типу лівобережного.

Жіночі сорочки Лівобережжя відзначаються тим, що не мають коміра, а викот для шиї просто збирають на нитки, а потім обшивають тасьмою чи смужкою полотна. На кінцях роблять петельки, щоб протягувати шнурок або стрічечку для зав'язування. Сорочки Правобережжя шиють завше з коміром — часом стоячим, часом викладаним. Обидва типи сорочок шиють з розрізом на грудях посередині, з досить широкими рукавами, довгі аж до кісточок, щоби подол сорочки було видно з-під іншої одежі.

Часом тонке полотно (лляне) вживали тільки на верх сорочки, а від пояса вниз вживали грубше полотно (конопляне). Це зрозуміло, так як лляне полотно більш поширене тільки в південних районах України.

Дуже характерна особливість української жіночої сорочки — вишивки. Ними прикрашують верхні частини рукавів, коло зап'ястя, комір, коли він є, та нижній край сорочки — подол, що його вишиту частину звуть лиштвою. Інших частин української жіночої сорочки не вишивають, хоч на Волині траплялося, що, сорочка була вишита взористим візерунком і на грудях.

Основна частина вишивки розміщена вгорі на рукаві, якщо ж з двох частин рукав — на уставці. Нижня частина, яка називається в деяких районах України, — „морщинка", вишивається менше. Якщо ж рукав суцільний, то вишивка розміщається на середній частині рукава.

Мотиви орнаментів, композиції і кольори передавалися з покоління в покоління і ставали традиційними.

Ще за давних часів люди вишивали символи на полотнах, тому що народ вірив в їх захисну силу від зла. Пізніше продовжували цей звичай з естетичних мотивів. Наслідком воєн, переселення і торгівлі ці символи східнього походження були основним оздобленням полотна і писанок в районах коло Дніпра і околиць. Пізніше, під впливом візантійського, більш складного і відмінного церковного вишиття, ці зразки змінилися.

Говорячи про вишивку, можна розділити Україну на три частини. 1) Віддалені райони, як Гуцульщина в Карпатах, і Полісся на півночі, де збереглися геометричні мотиви. 2) Центральна і східня Україна, від ріки Буг попри Дніпро до Чорного моря, де переважають квітчасті узори. 3) Райони Волині, центральної Галичини, Бойківщини і Полтави, де квітчасті узори вживаються, але мають геометричний розклад. На Поліссі, Лемківщині і на Поділлю вживали нитки червоні або чорні, або червоні і чорні. Але на Буковині і Гуцульщині вишивали геометричні і квітчасті взори барвистими кольорами.

Найдавніший спосіб вишивання це НИЗ.

НИЗ полягає у вишиванні з вивороту тканини, нижньої сторони. Тому називається ця техніка вишивання НИЗ або НИЗИНКА.

Вишивання НИЗИНКОЮ можливе тільки на геометричних узорах.

На характер орнаментальних мотивів вирішальний вплив мають вишивальні шви, так звані техніки. Однією з найдавніших технік народного вишивання є так зване ЗАВОЛІКАННЯ, що наслідує перетикання на ткацькому станку і дає строго геометричні візерунки. ЗАВОЛІКАННЯ особливо поширене на Поліссі і в гірських районах Карпат.

Друга група старовинних технік — це НАСТИЛУВАННЯ: ГЛАДЬ, ГАПТ, ЛАНЦЮЖОК, ПОЗАГОЛОВКА. ГЛАДЬ виконується накладанням паралельних стібків, віддалених один від одного на одну нитку. Пряма гладь або лиштва, вживається на Полтавщині і Чернігівщині. Це виконується білими й сірими нитками.

На початку XX століття, техніка вишивання змінилася: почали вишивати ХРЕСТИКОМ. ХРЕСТИК, безумовно, менш складна техніка, але є зразки цієї техніки, що досягають значного мистецького ефекту.

Майже по всій Україні поширене ВИРІЗУВАННЯ і МЕРЕЖКА, які комбінують з ГЛАДДЮ. ВИРІЗУВАННЯ виконували білими та сірими нитками, а на Поділлі і кольоровими. Ця техніка вживається в поєднанні з іншими способами вишивки.

Крім естетичного враження вишивка на жіночих сорочках, підкреслює вік жінки, її сімейне й соціяльне становище. Сорочки молодих дівчат і жінок оздоблювалися найпишніше. Кількість сорочок, якість тканини, багатство вишивки, виявляли заможність жінки. Багата наречена приносила в посаг або придане кілька десятків сорочок з тонко виробленого полотна, пишно вишиті, а бідна дівчина шила сорочку з грубого полотна і не мала багато часу на вишивання.

Загалом, по всій країні з давніх часів перше місце в народній вишивці належить червоному кольору, чорний кольор займає друге місце, жовтий — третє, а синий — четверте.

На Правобережжю України (Волині і Поділлі), поширена техніка вишивання — ЗАНИЗУВАННЯ. На Лівобережжю — МЕРЕЖКА, ВИРІЗУВАННЯ. Вишивання ХРЕСТИКОМ і ГЛАДДЮ сьогодні займають також значне місце в народній українській вишивці.

Можна говорити про крій сорочки, відмінні стіби вишиття, але, ще до того, є й цікаві приповідки про сорочку.

Сорочка найближча до тіла, тому в приповідках набрала значення найближчої і найдорожчої речі.

„Сорочка ближче тіла, ніж кожух" — говориться про справи, котрі важливіші від інших.

„Кожному своя сорочка ближча" — значить своя справа дорожча від чужої. Близькості до тіла надавали значення — оберегти від злих заклинань.

Хто надіне сорочку навиворіт, буде мати щастя. В деяких місцевостях новонароджену дитину обкутували в сорочку (хлопця — в батькову,

дівчину — в матерну). Це, звичайно, щоб захистити від злих духів.

Сорочка — це необхідне майно, що його найбідніший повинен мати. Тому і ці приповідки самозрозумілі: „Сорочки немає, а женитися гадає". Говорячи про дуже добру й щедру людину, що готова віддати все, що має, приповідка каже: „сорочку би з себе дав". „До сорочки когось обдерти", значить цілковито когось ограбувати. „Хоч би й з себе сорочку продати" — це каже людина готова на найбільші втрати.

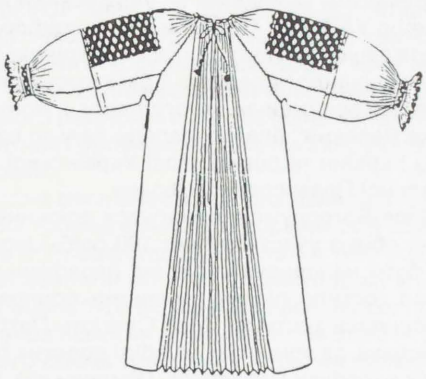

Готуючись до смерти чи передчуваючи її можливість, на Україні завжди вдягали чисту сорочку.

В зв'язку з давнім обрядом „УСИНОВЛЕННЯ" є весільний обряд дарування сорочки (шитої молодою) молодому. Дарування сорочки відбувалося зараз після виготовлення весільного гільця.

Молода приносила сорочку і клала її на стіл. Дружки брали її, скачували і перев'язували стрічками і барвінком. Потім брали гілку з трьома галузками, оздоблювали її стрічками, барвінком та вівсом і клали сорочку між віття. Знизу гілки чіпляли білу хустину. Це символізувало ніби листа від молодої до майбутнього чоловіка. Цей „пакунок" давали спеціяльній делегації, до якої входили брат та інші близькі родичі молодої. І все це робилося в супроводі пісень, що було обрядовим звичаєм . Коло хати молодого старости його затримували делегацію і домагалися від неї „листа" та горілки. Потім співали: „Тай свати, свати, бійтеся Бога! Не припирайте коло порога, пустіть до хати кросна доткати, надворі мороз, не мож стояти". Діставши дозвіл увійти до хати, посли в хаті танцювали, тримаючи сорочку в руках, а потім оддавали на тарілці молодому.

Дарування власноручно шитої сорочки молодому символічно виявляє охоту молодої обслуговувати свого будучого чоловіка, як належалося кожній добрій господині.

Треба згадати, що одночасно з делегацією з сорочкою від молодої, йшла друга делегація від молодого до молодої, що несла їй чоботи жовті або червоні, заповнені горіхами, пряниками та грішми. Ця виміна весільними дарунками виявляла намір молодят обслуговувати чи утримувати одне другого.

І ми сьогодні, в цій країні, як також по цілому світі, продовжуємо давні традиції щодо української сорочки: ми шануємо її, хоронимо в українських музеях, вбираємо, любуємося її видом і цінимо її велику вартість!

Галя Кисілюк-Слюзар

ДЖЕРЕЛА:

Український Народний Одяг — К. І. Матейко
Українська Мала Енциклопедія — Проф. Євген Онацький

НОВІ ВИДАННЯ „СМОЛОСКИПУ"

1) В видавництві „Смолоскип" видано збірник „Лесь Курбас" за редакцією відомого театрознавця проф. Валеріяна Ревуцького. Технічний редактор і автор бібліографії — Осип Зінкевич.

У книзі опубліковано багато документів і матеріялів, які не увійшли до книжкових видань, присвячених Л. Курбасові в Україні.

2) Видана збірка тюремних віршів Б. Антоненка-Давидовича — „Сибірські новели".

Збірку упорядкував і мистецько оформив Олесь Тимошенко.

У збірці опубліковано 16 новель, написаних письменником після повернення з заслання.

До збірки включені статті Бориса Тимошенка, Вячеслава Брюховецького і Анатолія Дімарова про творчість Б. Антоненка-Давидовича.

3) В „Смолоскипі" перевидано самвидавні „Українські вісники" та

4) перевидано два випуски „Кафедри". Обидва випуски містять багату хроніку й інформації з політичного і релігійного життя на Україні в 1989 році.

Всі ці видання можна набути в "Smoloskyp", P.O. Box 561, Ellicott City, Md. 21043, USA.

„Лесь Курбас" в Канаді $55.00
„Сібірські новели" — в Канаді $19.75
„Українські вістки" в Канаді $32.50
Ціна одного випуску „Кафедри" $10.00

Зацікавленим редакція „Промінь" пропонує ці надзвичайно вартісні книжки.

ВІСТІ З АНГЛІЇ

СВІТЛІ СВЯТКУВАННЯ ХРАМОВОГО ПРАЗНИКА

Серед вітряних і дощових днів осінньої пори в Англії бувають ясні і сонячні дні, а цього року теплі, мов літні.

Таким світлим днем був храмовий Празник Покрови Пресвятої Богородиці в парафії УАПЦ в м. Брадфорді.

В неділю 14-го жовтня, в самий день св. Покрови, світило ясне сонце, і святочно прикрашена церква наповнилася вірними й гостями.

Ще напередодні відбулася Вечірня, прибув до Брадфорду Голова Епархіяльного Управління о. протопресвітер Сильвестер Богатирець.

І прибули до церкви два дорогі гості — священики УАПЦ з України: отець Тарас і отець Євген — молоді, обдаровані голосом і підготовані теологічним знанням. Українські священики були свіжим подихом рідного українського духу для кожного, хто мав приємність їх зустріти і разом з ними молитися в час Літургії в Храмовий Празник УАПЦ в м. Брадфорді.

Священики приїхали до рідних разом зі своїми дружинами і, довідавшись, що в далекій Англії, в м. Брадфорді є УАПЦ, загостили до вірних зі щирим привітом України і дорогими дарунками для церкви.

Дарунки ті були прекрасно вишивані рушники, обруси і серветки. Вишивки так чудово виконані, що захопили всіх, кому показувала їх пані Тамара Кацафіренко — член Парафіяльної Ради, відповідальна за прикрасу церкви.

Отець протопресвітер Сильвестер Богатирець і священики-гості взяли участь в урочистому Богослуженні разом з настоятелем Парафії о. митр. протоієреєм Михайлом Хуторним. Співав в повності зібраний хор під керівництвом п. Олександра Семенюка. Палали свічі, мов молитви вірних, через вікна світило ясне сонце, і святочний радісний настрій наповнював кожного, хто прийшов помолитися в той храмовий Празник св. Покрови УАПЦ в м. Брадфорді.

Проповідь про життя, терпіння і молитовну опіку над нами Пресвятої Богородиці говорив о. протопресв. С. Богатирець. А настоятель Парафії о. митр. прот. М. Хуторний прочитав радісну вістку про дозвіл Його Святости Патріярха Мстислава відвідати Україну, що має відбутися в жовтні 1990 року.

Урочистим Молебнем за український народ, парафію УАПЦ св. Покрови в м. Брадфорді і за здоров'я й успіхи Його Святости Патріярха Мстислава закінчилося радісне й багате красою святочне Богослуження. Многоліттям і молитвою „Боже Великий" благословляли дальші шляхи і долю України та рідної своєї Української Автокефальної Православної Церкви.

Після Богослуження відбувся спільний храмовий обід з участю понад 100 осіб. Церковна заля була наповнена народом, парафіяльне жіноцтво гостило людей смачними приправами. Підносились тости за Його Святість Патріярха Мстислава, за присутніх на обіді дорогих гостей та всіх парафіян Парафії св. Покрови в м. Брадфорді разом з їх Настоятелем митр. прот. Михайлом Хуторним.

Слово привіту від УАПЦ України сказав о. Євген. „Ми є одним народом", говорив священик з України, „і успіхи наші і нашої УАПЦ будуть залежати від наших спільних зусиль". На поміч Церкві в Україні була переведена збірка. Від парафіяльного хору диригент Олександер Семенюк подарував отцям з України партитури нот Леонтовича і Стеценка. Від парафіяльної бібліотеки була подарована релігійна література.

Приємні були зустрічі і радісний настрій в час храмового Свята цього року в м. Брадфорді.

Розходились додому з світлими споминами про Храмовий Празник, що дав нагоду піднести спільні молитви разом зі священиками з України за Україну, успіхи УАПЦ і Його Святости Патріярха Мстислава, за парафію УАПЦ в Брадфорді і кожного парафіянина та гостей, що брали участь у цьогорічному світлому святкуванні Храмового Празника Покрови Пресв. Богородиці в м. Брадфорді.

Нехай Святий Омофор Богоматері покриє всіх нас в усі дні і успіхом увінчає долю Матері нашої України і рідної Української Автокефальної Православної Церкви.

Щасти Боже в нові роки — на Многії Літа!

В. Смерека

„ЗОЛОТІ КЛЮЧІ" В АНГЛІЇ

Заходами Українсько-Канадського Підприємства „Кобза" на запрошення Петра Шутака і інших молодих українських британців, які взяли участь у виставці „Великобританія" в Києві в червні 1990 року, прибули до Англії з солов'їним співом України три визначні співачки.

Уславлена українська співачка, народна артистка республіки, лауреат державної премії Української РСР імені Т. Г. Шевченка, солістка державного заслуженого Академічного Українського Народного хору імені Верьовки **Ніна Матвієнко**, славна співачка **Марія Миколайчук**, вдова покійного режисера й автора Івана Матвієнка та **Валентина Горпенюк** — співачка з хору капелі ім. Верьовки.

Жіноча вокальна капеля відвідала багато українських громад в Англії, а перший свій концерт дала в м. Брадфорді 20-го жовтня 1990 року.

В винайнятій залі Латвійського дому в Брадфорді сцена була вкрашена національним прапором і українськими вишивками. На столі — українського стилю трисвічник з трьома палаючими свічами.

Вокальну капелю представив британець д-р Кривавич. Присутніх привітав директор українсько-канадського підприємства з Києва А. Калениченко. Він передав привіт від України і всіх тих, хто в той тиждень голодовим страйком домагалися більших прав Україні.

І ось на сцені три красуні в українських уборах. Привітала всіх Валентина Горпенюк, висока бльондинка з Волині, яка тепер живе в Києві, нею передали привіт українцям Англії всі, хто голодував і провожав їх в дорогу. Вона висловила радість перемоги, яку здобули наші діти, наша молодь, своєю твердою поставою в домаганнях прав Україні. Слова її вітали всі гучними оплесками.

А тоді полинула рідна наша пісня. Та пісня переносила всіх в далеке дитинство, в рідні села й міста, де ті пісні звучали на дівочих гуляннях, на гостинах. Чиста народня творчість, що чарувала професійних музикологів, які приїзджали послухати і записати ті пісні. Пісні були з усіх частин України, і для громади в Брадфорді, що складається з виходців усіх земель України, була пісня своя, що викликала сльози радости разом з далекими споминами.

Від професійних співаків можна було сподіватися оперових арій, популярних українських пісень, чужих напівів. Але це, мабуть, був би показ, зухвальне стремління пописатися на чужині. Славні співачки цього не зробили. Вони привезли своїм людям на чужині чисті перли народнього співу і солов'їними своїми голосами будили в душах оте давно-забуте рідне почуття зв'язку з своїм дитинством і молодістю.

Сольо-співи виконала чудовим своїм альтом буковинка Марічка Миколайчук.

В українців Західньої України є щось неповторно-своє, навіть їхня вимова слова і пісні особлива, — говорила Ніна Матвієнко. Голос Марічки звучить оксамитово-м'яким і зворушливо-чистим.

Вдягнена в чорне вишиване українське вбрання Ніна Матвієнок говорила перед співом: ...я в чорному, бо багато є бід на Україні (Чорнобильських і економічних), багато зазнала Україна переслідувань і тепер перед нами всіма стоїть ще багато тяжких доріг. Та ми віримо в перемогу правди і вкладаємо ту віру в наші пісні. Піднялась вгору делікатна рука у чорній вишиванці Ніни Матвієнко, і ніжне личко її усміхом дарувало віру в перемогу, а голос радісно і дзвінко зносився вгору, немов звав усіх до боротьби й перемоги життя в Україні. Скінчили концерт бойовою стрілецькою піснею.

Жінки в вишиванках обдарували співачок квітами, дякували від жінок і дітей на чужині, від усієї громади в Брадфорді і в Англії. Голова відділу п. Іван Смерека дякував співачкам за співи, які зворушили серця присутніх і вклали віру в перемогу тих ідей, в які ми віримо й із-за яких ми очутились на чужині. Тепер ми дочекались шляхів для перемоги, спільно живемо усіма подіями в Україні і щиро бажаємо успіхів нашому народові в боротьбі за правду України.Він привітав співачок від громади в Брадфорді і побажав їм щасливих виступів в Англії і скрізь, щоб їх солов'їна пісня будила народ, вкріпляла віру в перемогу. „Щасти вам Боже!" — обійняв співачок сеньйор боротьби за Україну Іван Смерека.

Всі вітали його слова гучними оплесками, і довго вітали ті оплески щирим привітом славних співачок.

Слава й подяка вам, дорогі співачки, солов'ї України!

Віра Смерека

РІЗДВО В АНГЛІЇ

Англія й Різдво... Де взяти барвистих слів, щоб передати різдвяний настрій у краю цім сіро-туманнім, холоднім і голім від снігу, де тумани з морозом проймають людину до сліз і де люди не вміють хоронитися від холоду, а просто живуть і мерзнуть, і звикають до цього.

Різдвяний настрій у Англії розпочинається вже скоро після літніх відпусток, а популярна англійська приказка каже: на другий день Різдва пам'ятай, що тобі залишилося ще 364 дні до Різдва". Вже в вересні місяці багаті прилавки англійських склепів повняться різдвяними картками, біля яких стоїть найбільше покупців. Поступово виставні вікна магазинів набувають різдвяного настрою: їх повнять барвисті коробки з мотивами ялинок, глоду і барв, з принадними речами в їх найкращому вигляді, з словами різдвяних поздоровлень. Вже в жовтні-листопаді біля великих склепів з'являються перші ялинки, вбрані різнокольоровими вогнями електричних світел. Вони горять і сіяють через похмурні дні холодно-сірої осені і несуть у серце людям радісну вість про Різдвяні Свята.

Чи ви вже зробили свої різдвяні покупки? — Питаються в Англії ще на початку листопада.

І практичні та вмілі англійські господині часто відповідають: „О так, все попаковане і заховане, індик замовлений і різдвяний пиріг спечений, тепер тільки чекати Різдва".

Але Боже помагай тим, хто залишає все на останні дні перед Різдвом. Тоді гарячка охоплює покупців (а їх все ж більше, як тих, хто зробив свої закупки завчасно), тоді згаряча купуються різні дурниці, витрачаються без потреби гроші, приходить велика втома, і в кінці такі люди не раді й самому Різдву. Але гарячка продовжується, кожний купує подарунки, кожний купує сотні карток і висилає навіть тим, кого бачить щодня.

І коли дарунки попаковані і картки розіслані, починається вбирання приміщень. Яке ж характерне воно в цім сіро-туманнім краї! Все вбирається різно-кольоровими паперами, які продаються завчасно перед Різдвом по всіх магазинах. Ті папери від дешево-прозорих стилізуються в багато-блискучі і залежно від смаку і кишені кожний робить, що може, щоб його хата, місце праці і розваг було якнайкраще і якнайфантастичніше прибране з різними витворами творчої уяви кожного. Кольорами і блиском сповнюються всі місця, де тільки перебувають люди: доми, канцелярії, магазини, госпіталі, фабрики, ресторани, готелі і бари. І на тлі того всього блиску і фаб центральне місце займає скрізь розкішна ялинка: їх привозять до Англії правдиві, або продаються штучні з зелених, золотих і срібних гілочок. Скільки ж того блиску, кольорів і радости довкола, в житті людей... на тлі туманно-сірих холодних днів англійської зими.

Це Різдво в Англії. І самі люди, здається, вбираються в цей веселий настрій і святкують Різдво, як найбільш-радісне свято в році. Нема тут посту, нема куті, нема традиційної вечері. Різдво в Англії — це радість, весела, безумна, безжурна радість, за для якої все можна робити. — Іт'с Крістмас! (Це ж Різдво!) — І за для одного цього виразу можна кидати грошима, дарити безумно-дорогі дарунки, їсти до пересичення, пити до нестями, танцювати, веселитися, дурачитися-жартувати, — все дозволено в Англії на Різдво. Сміх, галас, поцілунки — о, їм нема кінця тим поцілункам, немов у нас на Великдень.

До традиційних звичаїв англійського Різдва належить спеціяльне різдвяне печиво-пиріг, наповнене сушеними овочами і вдекороване зверху білим цукром. Найбільш святочним моментом Різдва є Різдвяний Обід. Для цього спеціяльно прикрашується стіл і традиційно подається смажений індик з усіма приправами доброго обіду і, накінець, різдвяний пудинг, спечений з сушених овочів, облитий горілкою, яку запалюється в темноті кімнати під гучні і радісні вигуки всіх учасників святочного обіду. За Різдвяним столом в Англії панує радість, веселість, а після обідів відбуваються різні розвагові ігри, танці і все, що збуджує радість з нагоди Різдва. Нові убрання, нова мода, безліч дарунків у кожного, — все нове і, здається, все найкраще в житті панує в це свято для людей і вони втішаються ним цілим серцем. По телевізії і радіо співаються колядки, передаються вертепи, традиційно-безсмертні твори Дікенса. Під дверима співають групи колядників-дітей. По церквах відбувають опівночі Богослуження, церкви, переважно в Різдвяну ніч, повні — люди ідуть з домів і йдуть просто з барів, ідуть усі масово на поклін Новонародженному. Різдво по церквах символізується Вертепом, в який о 12-ій годині ночі священик кладе на сіно символічне Боже Дитятко. Служби Божі в північну пору передаються по радіо і по телевізії, на 1-ий день Різдва вітає всіх промовою з телебачень сама Королева.

Різдво в Англії — це свято світла, блиску,

краси, свято радости серед туманних днів сірохолодної англійської зими, яка в цей час найбільш похмура, холодна і небезпечна льодом заскленими дорогами, непроглядними мряками-туманами і пронизуючим навскрізь вогким холодом. І тоді здається, що якщо б не було Різдво в Англії з усім його блиском і радістю, не витримав би дух людський у боротьбі з темінню і холодом зимової пори в цій країні...

Після всього шуму, гамору і занять англійського Різдва, як же приємно нам, українцям, підходити до нашого тихого Різдвяного Вечора. Слава Бобу немає в нас отих бизнесово-вимінювальних подарунків, нема нічого головокружуюче чужого, і спокій і тиша панує в хатах, коли у Вечір Різдвяний засвітить на небі Вечірня Зірка і родина сяде за традиційно-святочну Свят-Вечерю.

Урочисто ходять колядники наші, горять свічки у хаті і ллється гарна наша радісна коляда. А на Різдво — Богослуження по церквах і всі ідуть до церкви, — там з Богом святкує Боже Народження наш нарід на землі. Не на своїй землі, та ми лишаємося собою і Україна наша лишається з нами. Хай в деякі хати і вривається з кольоровими прикрасами англійське Різдво, та коли прийде наше тихе і святе Різдво — кожний відчуває — це Різдво і кожний святкує його по-своєму. І в наших хатах багаті Різдвяні столи, напитки й наїдки на них, та нема в нас розгулля і дикого галасу, немає забав ще 2 тижні по Різдві, коли з Свяченою водою благословляє народ наш найперше Бога, освячується Духом Святим, а тоді вже вступає в радість нового сезону розваг і забав.

Дай же Боже зберегтися нам, як народу, і донести до України святість Різдва нашого та святкувати його з народом нашим на своїй рідній землі.

Віра Смерека

КОЛЯДКА

Ой, в саду, в саду
вишня стояла,
Святий Вечір —
вишня стояла;

А на тій вишні
свіча палала,
Святий Вечір —
свіча палала.

А з тої свічі
іскронька впала,
Святий вечір —
іскронька впала.

А з тої іскри
річенька стала,
Святий Вечір —
річенька стала.

А в тій річеньці
Господь купався,
Святий Вечір —
Господь купався,

А скупавшися,
У срібло вбрався,
Святий Вечір —
у стріло вбрався.

(Записав В. Боброви́ч на Любомельщині)

ЗИМОВА ПІСЕНЬКА

Слова Л. Глібова *Зі збірки Я. Степового*

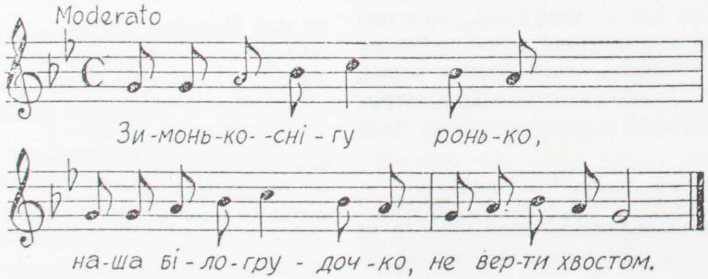

Зимонько-снігуронько,
Наша білогрудочко,
Не верти хвостом,
А труси тихесенько,
Рівненько, гладенько
Срібненьким сніжком!
Ми повибігаємо,
Снігу накачаємо
Купу за садком;
Бабу здоровенную,
Уночі страшенную,
Зліпимо гуртом.

Зробим очі чорнії,
Рот і ніс червонії,
Буде як мара!
День і ніч стоятиме,
Вовка проганятиме
З нашого двора.
Гляне ясне сонечко
В весняне віконечко,
Бабу припече;
Де й мороз той дінеться,
Геть від баби кинеться,
З ляку утече!

Малюнки В. ГРИГОР'ЄВА

Яку б гру придумати?
Давайте зліпимо лиса!

Наліпили снігових куль,

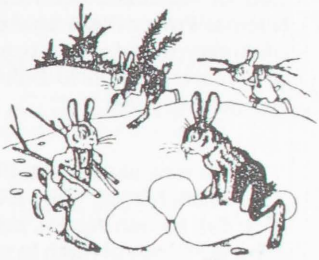

наламали гілок.

А ще приладнали голову
й хвоста.

Ура! Лис готовий!

І зовсім не страшний...
Зараз ми йому покажемо!

Ой! Хто це?

Рятуйте! Лис!

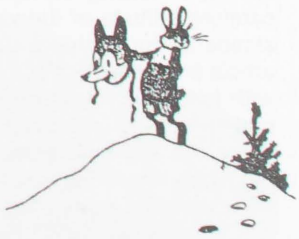

. . . . . .

ECOLOGICAL CRISIS IN UKRAINE

"Chornobyl did it! Chornobyl woke up the Ukrainian people as from a deep sleep. The explosion of Number Four Reactor of the Chornobyl Nuclear Power Plant on April 26, 1986, shook the Ukrainian populace into a sudden realization of what had been done to them and their country in the last seventy years."

Such was, in essence, the opening statement of Yurij Mishchenko, Kyiv, Executive Director of Zelenyi Svit (Green World). He had been invited by the Alberta Friends of Rukh to speak at a public meeting in Edmonton, October 28, 1990.

Dr. Mishchenko has a Ph. D. in zoology and botany and is presently employed at the University of Kyiv. He is married and has two children. He was in Kyiv at the time of the Chornobyl explosion and managed to send his children to safety to Lviv on May 1st. He was called a provocateur and a scaremonger when he tried to warn his friends about the dangers of radiation. Only a year ago, he was beaten up by the KGB for loudly complaining about nuclear power plants in Ukraine.

To digress, a month before the accident at Chornobyl, Literaturna Ukrayina, Kyiv, published an article, criticizing the faults in the plant and the careless attitude of the workers towards technical standards during its construction. The author of the article and the editor of the magazine were flooded with indignant complaints. They were accused of malice and the undermining of hard-working engineers. What saved Literaturna Ukrayina from official punishment was the explosion itself.
(The Unesco Courier, September, 1990)

Dr. Mischenko went on to recite the grievances of Ukrainians when they finally faced reality. Their spririt had been broken, first by the Tsars of Russia and continued brutally by Josef Stalin. Russianized Ukrainians had become denationalized and did not care about their land. "Only what happens today is important; take all you can for yourself; do not worry about the future".

And so the Ukrainian people had been robbed of their culture, their land, their forests, their mineral wealth. In return, their land, water and air has been seriously polluted and there is no sign that the Moscow authorities are very much concerned.

Besides Chornobyl, many other nuclear plants were built in many areas of Ukraine and more were planned. Nuclear power plants are controlled by Moscow, it sells power to other East European countries and collects the hard currency. Ukraine gets nothing but radioactive contamination.

When the Soviet authorities were asked why so many nuclear plants were built in Ukraine particularly, the reply was that the Muscovite engineers liked living in Ukraine. The climate was warmer and the conditions much more pleasant than farther north in the Soviet Union.

The land, like the people, did not receive any respect. Twenty-eight per cent of the land shows soil erosion. The best soil in the world, the famous chornozem and, at one time, the bread basket of Europe, cannot produce enough wheat to feed its own people. Fertilizer has been used so randomly, that it is now polluting the rivers. Two million hectares are so chemically polluted, that it is not safe to grow food. A further 3.7 million hectares are contaminated by the Chornobyl fallout.

Ukraine has been heavily industrialized. Almost 30 per cent of USSR's industrial production is in Ukraine. Heavy metal industries, coal burning factories and electric power stations produce 17 million tonnes of waste annually. Major pollutants are sulphur dioxide, nitrous oxide, chlorine and ammonia. The heavy chemical industry pollutes land, water and air. The most polluted areas are the Dnipro River Basin, the Dniester River Basin, the Donbas, Northern Crimea and the Black Sea Shore. Because the ground water has been contaminated, 800 villages do not have suitable drinking water.

Canada's Green Plan is the new environmental action plan for the whole country. It's about the commitments *we need to make now*, for our own good and the good of our children. Righting environmental wrongs is part of the Plan.

protection measures. And it supports extensive scientific study, education and cooperative efforts throughout Canada and around the world.

Through action and information, Canada's Green Plan sets out the means by which Canadians can curb air, water and land pollution, cut waste, and maintain a healthy environment

Things You Can Do Right Now

- *Support organizations that work to protect and improve the environment in your community.*
- *Join — or start — a local recycling program.*

INTRODUCING CANADA'S GREEN PLAN FOR A HEALTHY ENVIRONMENT.

Canada's Green Plan includes new programs and regulations, clear targets and schedules. And, most importantly, it includes all of us — governments, industry, and individuals — as "environmental citizens."

What's in it for all of us. The Plan begins with major waterway clean-ups, new air and water quality standards, waste management programs and land from which we'll all benefit.

How to take part in the Plan. It's easy to obtain information on Canada's Green Plan and how to be part of it. To get a summary of the Plan, as well as general tips for everyone, just call the toll-free number or send in the coupon.

CANADA'S GREEN PLAN

For Information Call Toll-Free:

1 800 668-6767

Or complete and mail to:
CANADA'S GREEN PLAN,
Ottawa, Ontario, K1A 0S9

PLEASE SEND ME INFORMATION ON CANADA'S GREEN PLAN AND THINGS I CAN DO FOR THE ENVIRONMENT

NAME _____

ADDRESS _____

CITY _____ PROV _____

POSTAL CODE _____

Government of Canada / Gouvernement du Canada

Canada

IT'S A BEAUTIFUL HOME, BUT WE ALL HAVE TO DO THE HOUSEWORK.

But the worst horror is Chornobyl. Ukraine has become the cancer spot of the world. There are many questions to which there are no answers. What is to be done with the one and a half million people who lived in the danger zone? Where are they to be resettled? What is to be done with all the radiated soil, buildings, trees, animals? What is to be done with the Number Four Reactor which had been encased in cement but which is now cracking open?

The Soviet authorities seem to agree that no more nuclear power plants should be built in Ukraine and came up with the brilliant plan to build one on the island of Novaya Zemlya, north of Scandinavia, in the Arctic Ocean. The Norwegian Government protested immediately and the plan was dropped.

Dr. Mishchenko showed slides of Chornobyl and surronding regions. Victor Malarek, Fifth Estate, CBC-TV, October 30, 1990, also showed photos of the Chornobyl area. In both instances, their pictures were very similar with similar conclusions.

Barbed wire encircles the deserted town of Prypiat. Both showed photos of freak animals, radishes the size of apples, mushrooms as large as dinner plates, huge curled oak leaves and tree branches growing out in unnatural directions.

Both spoke of the difficulty of taking pictures; the negatives become black or pock-marked from the radiation. Malarek's official Ukrainian photographer spoke of taking pictures of "people living on the other side of life".

The people of Ukraine are bitter that the Ministry of Health continues to downplay the medical consequences of Chornobyl. Since the disaster, there has been an increased incidence of thyroid, leukemia, eye problems and broken bones take longer to heal. But the Ministry has ordered doctors not to report these conditions as radiation related. In the same way, the chemical spill in Chernivtsi in 1988, which caused baldness among children, was covered up.

Zelenyi Svit began its work in 1987. It is an independent association made up of individuals and organizations active in the Ukrainian environmental movement. It is headed by Dr. Yuri Shcherbak, a physician and a writer, who is also a People's Deputy to the all-Union Supreme Soviet. In September, 1990, an initiative group within Zeleny Svit declared a formation of a Ukrainian Green Party.

The objectives of Zelenyi Svit are to consider the supremacy of ecology over economy and politics; to have total openness in all matters pertaining to the environment and to include ecological awareness in all education programs. It demands an end to the exploitation of Ukraine's natural resources, the creation of effective environmental legislation and an end to the building of new atomic energy stations.

Zelenyi Svit has had many successes in its three-year existence. One of its first acts was to prevent the Soviet authorities from destroying an important landmark. In 1552, Dmytro Baida Vyshnevetsky built a fortress on the island of Khortytsia below the Dnipro River rapids as a protection for all Kozaks. In 1987, some official in the Soviet Union decided that a bridge should be built over the Khortytsia Island, thus effectively destroying the historic fortress. Zeleniy Swit was instrumental in halting that project.

Other proposed projects stopped were the construction of the Danube-Dnipro Canal; the Odessa, Kharkiv, Crimea and Chyhyryn Nuclear Power Plants; and the chemical combines in Crimea and Transcarpathia.

It promoted the discussion of the Chornobyl nuclear accident at sessions of the United Nations and has proclaimed April 26 as a Chornobyl Memorial Day.

The Nuremburg Trials (1945-1949) were thirteen trials held to judge the leaders of Germany for their actions during World War Two. In the same way, the political leaders of Ukraine want to stage mock Nuremburg Trials on the fifth anniversary of the Chornobyl Disaster, April 26, 1991. These trials would not be judicial in the legal sense but they would condemn the political system which led to such a terrible catastrophe. It is to be a people's court (hromadsky sud) to draw attention to social injustices. According to Dr. Yuri Mishchenko, "We are using the precedents established at Nuremburg that not only states but individuals are accountable under international law. What happened at Chornobyl and the subsequent cover-up, are crimes under the laws of the community of civilized nations".

— submitted by *Helen Raycheba*

The sculpture pictured above is by Ukrainian Canadian artist TED DIAKIW.

Ted Diakiw was born in High Prairie, Alberta. He has taught ceramics at the University of Calgary as well as the Alberta College of Art. Numerous of his works have been commissioned by individuals and corporations.

Ted Diakiw has permanent public displays at: Alberta House in London, England, the Massey Foundation Collection in Toronto, the University of Calgary Collection, and the Alberta Art Foundation.

He has had many exhibitions and workshops throughout Canada, California and Japan. Ted Diakiw now resides in Kootenay, B.C. where he creates his traditional and unique pieces of art in clay and in porcelain.

MULTICULTURALISM POLICY IN 15 LANGUAGES

"The Government of Canada is committed to a policy of multiculturalism designed to preserve and enhance the multicultural heritage of Canadians in the economic, social, cultural and political life of Canada."

The Canadian Multiculturalism Act

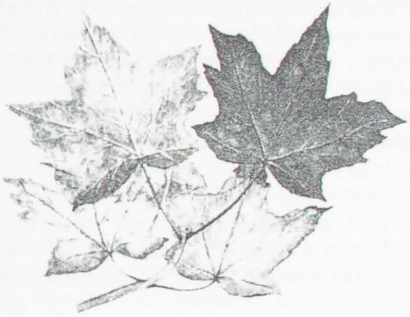

For the interested in finding out the federal government's official stand on multiculturalism in Canada, a policy proclamation sheet is available. *The Multiculturalism Policy of Canada* underscores the importance of our multicultural heritage and our belief in equality and outlines the government's commitment to promoting policies, programs and practices that are sensitive to Canada's multicultural reality.

The policy sheet can be obtained in 15 languages, including Portuguese, Spanish, Greek, Hindi, Polish, Ukrainian, Vietnamese, Japanese, Chinese, Italian, Punjabi, German, Swampy Cree, English and French. Copies may be obtained free of charge from the Communications Branch, Multiculturalism and Citizenship Canada, Ottawa K1A 0M5, (819) 997-0055.

1990 NEPORANY POSTDOCTORAL EXCHANGE FELLOWS INTRODUCED AT WINE AND CHEESE RECEPTION

At a gala Wine & Cheese reception held in the Holiday Inn, downton Winnipeg, on the evening of Saturday, October 13, Dr. Louis C. Melosky, President of the Canadian Foundation for Ukrainian Studies, had the distinct pleasure of introducing the 1990 Neporany Postdoctoral Exchange Fellows. Amid a gathering of some 40 individuals, Dr. Melosky spoke of the important role that the Neporany Fellowship award has come to have to aspiring Ukrainian Canadian scholars. Pursuant to the wishes of the late Osyp and Josaphat Neporany contained in their last will and testament dated April 9, 1978, the Foundation received a principal sum of $200,000 to establish the Osyp and Josaphat Neporany education fund. The annual income earned by the principal fund has been awarded to Ukrainian

Canadian postdoctoral fellows. In view of developments in Ukraine, the CFUS Board of Directors felt that it would be wise to use the award to foster postdoctoral fellow exchanges between Canada and Ukraine.

In his introduction, Dr. Melosky called on Dr. Bohdan A. Krawchenko, Director of the Canadian Institute of Ukrainian Studies at the University of Alberta as the Canadian recipient. Dr. Krawchenko, hopes to complete two projects: a book dealing with the history of the Communist Party of Ukraine, and second, to record and analyze changes in national consciousness by focusing on aspects such as the struggle for Ukrainiazation of higher education and the school system, on how demands for political and economic independence are articulated, and hopes to write vignettes on some of these topics. Dr. Krawchenko will be affiliated with the Institute of History, Academy of Sciences, Kiev, Ukraine.

Dr. Krawchenko introduced the 1990 Neporany Exchange Fellow from Ukraine, Dr. Yuri M. Lutsenko. Dr. Lutsenko is a junior research associate of the Institute of Literature, Academy of Sciences. He is a specialist on Hryhorij Hriabianka. Dr. Lutsenko will spend a year in Canada researching the histiography of 17th and 18th century Ukraine. He is presently based at St. Andrew's College, University of Manitoba, in Winnipeg, and will conclude his one year research study at the Peter Jacyk Centre for Ukrainian Historical Research, Canadian Institute of Ukrainian Studies, University of Alberta, in Edmonton. Dr. Lutsenko expressed his gratitude for having been chosen the first Neporany Fellow from Ukraine, and for the opportunity to continue his research work in Canada. He said that the *"Encyclopedia of Ukraine"* in the English language is a most valued research tool in Ukraine among scholars, and added that the Canadian Foundation for Ukrainian Studies is known in Ukraine, because of its important role in the publication of the *"Encyclopedia of Ukraine"*.

Dr. Melosky announced that as a result of a decision taken at recent CFUS meetings, the 1991 Neporany Exchange Fellowship will accept applications from junior scholars as well as from postdoctoral scholars. In his concluding remarks, Dr. Melosky congratulated both Fellows and wished them well in their respective future paths.

Canada's future:

Now you're talking

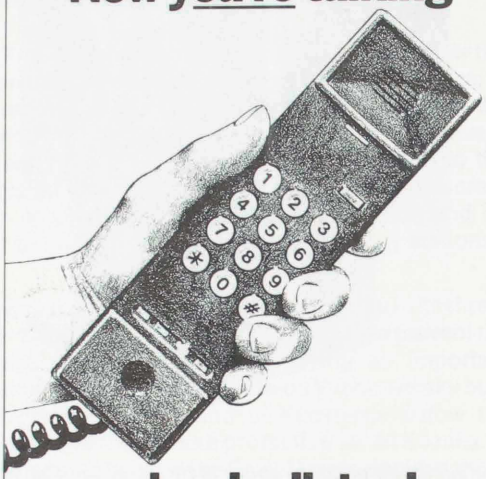

...and we're listening.

We're the Citizens' Forum on Canada's Future – a dozen Canadians the federal government has asked to report by July 1, 1991, on your ideas for our country's future.

We're an independent, non-partisan group, with a wide range of backgrounds and beliefs. Our job is collect and focus citizens' views into their vision of the future.

To do this, we need to hear from you.

We need to know what you think is wrong with our country – and how, together, we can fix it. We also want to hear what's right, and worth keeping.

We want to hear from everybody – especially those who aren't used to speaking up and speaking out.

Call now – and make a difference

From January to June 1991, we'll be offering you an unprecedented chance to help reshape our future. We'll do this through many kinds of informal meetings where you'll feel comfortable giving your views.

For starters, we've set up a special Idea Line – 1-800-66-FORUM – to let you call us free from anywhere in Canada, seven days a week, between 8 a.m. and 8 p.m.

Whatever your thoughts, we'd like to hear them.

Remember, now you're talking... and we're listening.

CANADA – IT'S YOUR CALL: 1-800-66-FORUM*

You can also write us at:
Citizens' Forum
P.O. Box 1991, Station B
Ottawa, Canada K1P 1A2

*For FORUM be sure to dial the letter O, not zero.

Citizens' Forum on Canada's Future

CANADA

Le Forum des citoyens sur l'avenir du Canada

ПРОВІНЦІЙНИЙ З'ЇЗД СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ В ЕДМОНТОНІ, АЛЬБЕРТА

Провінційний З'їзд складових організацій СУС (ТУС, СУК та СУМК) провінції Альберта відбувся 29 вересня 1990 р. в Соборі св. Андрея в Едмонтоні.

Спільну сесію з'їзду відкрив о. Мирослав Крищук молитвою, а присутній Владика Архиєпископ Іван поблагословив, закликаючи членів СУС зберігати свою мову й культуру. Голова СУС на Альберту п. Євген Гарасимів привітав з'їзд та представив запрошеного гостя з Монтреалю Павла Яворського, одного з перших організаторів СУМК. Він також зазначив, що наша організація була першою, яка започаткувала розбудову організаційного життя українців у Канаді.

Після цього складові організації розійшлися до своїх призначених приміщень на свої окремі сесії.

СЕСІЯ АЛЬБЕРТСЬКОГО СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Голова провінційної управи пані Надія Гаманик відкрила сесію Союзу Українок та закликала членок проспівати „Вічная Пам'ять" тим нашим членкам, які в останніх роках відійшли з цього світу.

Потім вона покликала попередніх голів нашого відділу до почесної президії Сесії.

Сесією керувала пані Надія Гаманик, а секретарками були: пані Катерина Рожак і пані Марія Мельничук.

Наступні делеґатки висловлювали короткі привітання та подавали звіти про діяльність своїх відділів: пані Катерина Химич — від Собору Св. Андрея, пані Анна Чарук — з Веґревилу, пані Мілька Дубельт — з Мирнам, пані Євгенія Легкодух — з Васетна, пані Микитяк — з Калґари, пані Ліна Татарин — з Торгил, пані Параня Каренко — з Едмонтону (відділ при громаді Св. Антонія), пані Катерина Рожак — з Едмонтону (відділ при громаді св. Іллі), пані Марія Попович — з Едмонтону (відділ при громаді св. Михаїла), пані Мирослава Фербей — з Едмонтону (відділ при громаді св. Івана).

Звіт за працю провінційної управи прочитала голова пані Надія Гаманик. Звіт за працю Альбертської Філії Музею прочитала пані Надія Боднар. Касієрка пані Софія Павлюк звітувала за фінансовий стан управи. За Контрольну Комісію звітувала пані Парася Калет, яка запропонувала уділити вотум довір'я уступаючій управі.

За Номінаційну Комісію звітувала пані Лелія Зубрицька, яка подала слідуючий склад провінційної управи СУК Альберти на 1990-1992 роки, в яку входять такі пані: Надія Гаманик — бувша голова, Карла Козак — голова управи, Варвара Юсипчук — 1-ша заступниця, Олександра Гоголь — 2-га заступниця, Галина Маріянич — 3-тя заступниця, Наталка Дептух — рекордова секретарка, Вікторія Мартинюк — кореспонденційна секретарка, Софія Павлюк — касирка.

Представниці: Фіона Тарновець — Архів, Мирослава Хом'як — Освіта й Культура, Марія Світик — Мистецтво, Бренда Гавриш — Садочок, Катерина Рожак — „Промінь", Христина Гаґен-МекКі — СУМК, Савеля Ґрей — Українська Школа, Мирослава Фербей — Діточий Театр, Іванна Дженис — Громадські Зв'язки, Анна Звоздецька — Організаційні зв'язки, Лелія Зубрицька — Суспільна Служба.

Контрольна Комісія: Айрис Камінґс, Парася Калет, Джун Ґушатий та голови відділів СУК в Едмонтоні.

Новообрана голова провінційної управи С.У.К. Альберти пані Карла Козак подякувала всім за довір'я і зобов'язалася сумлінно виконувати свої обов'язки.

На цьому сесія Союзу Українок Канади у провінції Альберта була закінчена.

ПРОДОВЖЕННЯ СПІЛЬНОЇ СЕСІЇ СУС.

Пообідня спільна сесія вшанувала Архиєпископа Івана. Предсідницею сесії була добр. Стефанія Юрківська. найперше вона подякувала членкам відділу СУК при Соборі Св. Андрея які приготовили і подали такий смачний обід. Потім вона докладно розповіла про життєпис Владики Івана та його духовне спрямування. Пан Ярослав Скрипник прочитав привіт від голови Крайової управи СУС пані Марії Ткачук.

З нагоди підвищення Владики Івана до сану Архиєпископа СУС подарував йому на пам'ятку картину Катедри Св. Івана, яку намалював Микола Боднар. Архиєпископ Іван подякував та звернув особливу увагу СУС на потребу актив-

ної енергійної праці у наших православних громадах.

Потім о. Лакуста проказав молитву, а Владика Іван поблагословив і всі приступили до обіду.

Головну доповідь на тему:„Alberta's developing interest in Ukraine" прочитала Orysia Melnyk-Lennie, Deputy Minister of Federal and Intergovernmental Affairs of the Provincial Government of Alberta. Вона сказала, що наш уряд ставиться прихильно до змін в Україні, де влада, до деякої міри, переходить з централізованої Москви до республік. Між Канадою й Україною посилюються культурні й економічні зв'язки. Вона подала важливі інформації та вміло відповідала на запити присутніх.

Пані Василина Ґулацян прочитала свої спогади „Мої дитячі роки". Вона заохочувала присутніх писати свої спогади.

Пані Анна Звоздецька, перша заступниця голови провінційної управи, промовляла на тему: „Як будемо святкувати 100-річчя українського поселення в Канаді". Вона радила збирати якнайбільше інформацій у піонерів, які ще живуть. Ми мусимо використати всі наші таланти для звеличення цього святкування. Для прикладу, інформації можуть бути такі: перші священики, музиканти, товариські зустрічі, жінки-піонерки, їх куховарство і домашня праця, перші школи й учителі, перші фармари і т.д. Святкування можуть відбуватися по парафіях або і в єпархіях.

Після короткої дискусії ця спільна сесія, а разом з нею і ввесь з'їзд був закінчений.

Марія Мельничук,
Катерина Рожак

РЕЗОЛЮЦІЇ, ЯКІ ПРЕДСТАВИЛА В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ ПАНІ КАРЛА КОЗАК (ПЕРЕКЛАДЕНІ НА УКРАЇНСЬКУ В РЕДАКЦІЇ „ПРОМІНЬ")

1. Провінційний З'їзд Союзу Українок Канади в Едмонтоні, Альберта, постановляє опрацювати культ-освітні пляни для ширшого громадянства з метою ознайомлення його з потребою вивчення української мови в Канаді, щоб мати змогу нав'язувати контакти з Україною для нашої взаємної користі.

2. З'їзд дальше постановляє, щоб кожний відділ опрацював покажчик здібностей кожної членки відділу.

3. З'їзд дальше постановляє, щоб було поліпшене спілкування поміж відділами і провінційною управою С.У.К.

4.З'їзд постановляє, щоб Союз Українок Канади скоординував програму дарів і пожертв церковних матеріялів для допомоги новоствореній Українській Автокефальній Православній Церкві в Україні.

5. З'їзд постановляє створити Комітет, який би започаткував програму святкувань 100-ліття поселення українців у Канаді в 1991 і 1992 роках.

———————

ХОР ПРИ ГРОМАДІ СВ. ІЛЛІ В ЕДМОНТОНІ, АЛЬБЕРТА

1-го жовтня 1990 року відбулися річні збори хору при православній громаді Св. Іллі в Едмонтоні, Альберта. Вибрано управу в такому складі: голова хору — Іванна Шупенія, Заступниця — Марія Яременко, секретар — Василь Драганчук, скарбник — Катерина Шіпка, бібліотекарі — Іван Шупенія, Марія Шупенія, Параня Витвицька. Телефонічний комітет — Домка Ганчук, Марія Савчук. Відвідувачка хворих — Катерина Рожак. Приготування перекусок — Наталка Шевчук, Софія Ворощук.

Диригент п. Сергій Яременко працює з хором вже понад тридцять років. Всіх хористів є около двадцять. Кожної неділі вони співають св. Літургію в церкві, а кожного понеділка мають пробу хору. Влiті вони мають два місяці відпустки.

Вони співають панахиди, коли потрібно, та вінчання. Співають також в день Православія, колядки під час Різдвяних свят, на святі Тараса Шевченка, а також виступають по радіо. На Різдвяних святах хор відвідує з колядою дім для старших, пароха церкви св. Іллі о. Ю. Туржанського, Владику Івана та дім Сергія й Марії Яременків. Рік праці хор відзначає в червні місяці забавою й пікніком.

9-го листопада хор при громаді Св. Іллі був запрошений взяти участь у бенкеті в честь Владики Івана з нагоди його підвищення до сану Архиєпископа Західньої Канади. Там хор брав участь у мистецькій програмі разом з хорами із Собору Св. Андрея і Катедри Св. Івана. Хор св. Іллі проспівав такі пісні: „Як не любить тебе, Україно" — музика І. Шамо, „Виростеш ти, сину" — слова В. Симоненка, музика С. Яременка, „Славень Христові" — слова Я. Славутича, музика С. Яременка.

Ми бажаємо диригентові Сергієві Яременку і його хористам сили й витривалости ще багато років співати наші народні й церковні пісні. На многії літа!

Катерина Рожак

ЗВІТ АЛБЕРТСЬКОЇ ФІЛІЇ МУЗЕЮ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ
від 1-го лустопада 1988 до 30 вересня, 1990 р.

Наша Філія тепер в переходовім періоді тому, що нам треба багато більше місця на експонати, бо наше теперішне приміщення потрібне для Громади св. Івана. Нам сказали, що до року мусимо вибратися, тому, що це було неможливим для нас, то з доброї волі нас до сьогодні ще не випросили.

В цій справі створено комітет з голови Провінційної Екзекутиви Н. Фарини-Кіт, Н. Боднар, А. Емські і А. Сенів. Два рази ми подавали інформації про наші потреби до управи катедральної громади св. Івана. Вони все це чемно вислухали. Ми мали переговори з Дирекцією Інституту св. Івана. Ми вишукували інформації про винайм школи „Арморіс" та інших міських будинків. Все це для нас було задороге. Тепер очікуємо, що скаже нам Управа Катедральної Громади св. Івана.

Як знаєте кожного року на весні Провінційна Екзекутива Союзу Українок влаштовує Весняний чай і в той час виставляються і музейні речі. 1989-го року ми виставили народні одяги різних частин України. 1990-го року була виставка, що назвали „Полтавщина". Ці виставки були дуже цікаві. Виставку „Полтавщина" ми позичили Головній Філії Музею на виставку від початку липня до кінця серпня 1990 року. Речі ці: тканння, одяг, кераміка, вишиття, всі з Полтавщини. До цих виставок найбільш причинилися Мирослав і Люба Куць. За це їм сердечне і щире спасибі.

Кожного року ми декоруємо ялинку в Провінційнім Музею Альберти. 1989-го року ми влаштували показ Вечері (страви) на святий Вечір. Цю виставку допильнували Є. Прокіпчук і Н. Боднар.

Багато зусиль треба, щоби відбути Дні Спадщини в серпні. В 1989-ім році ми виставляли пояси та продавали книжки, коровайчики. В 1990 році на нашій виставці були теперішні сорочки і блюзки. Цією виставкою займались М. і Л. Куць, А. Емська та Н. Боднар. Ми також продавали книжки, коровайчики і булочки, напечені членками. Всім, що допомагали в якийсь спосіб, щира подяка.

Ми ще відбули дві конференції. В конференції з 1989-го року взяла участь Н. Боднар. Є. Прокіпчук і Н. Боднар ходили на сходини Альбертського туризму, один раз пішла А. Сенів. Наша членка. А. Сенів є членом „Теск Форс" при Головнім Музею. Я написала заклик за фондами і за речами для Музею.

Ми подавалися за дотаціями і деякі ми отримали, але, як ви всі занете, ці дотації є чим раз менші, тому треба, щоби наші відділи та поодинокі членки дарували нам гроші та експонати.

Ми отримали багато подарованих речей та грошей: від пана і пані Малофій з Веґревил, від відділу Союзу в Едмонтоні, св. Андрея і від св. Івана, як рівно ж від поодиноких членок. За це їм щире спасибі. Ми заохочуємо дарувати речі з піонерських часів на виставку 100-річчя поселення українців в Канаді. Заздалегідь щира вам подяка.

Мушу рівнож сказати, що 1989-1990 року в місяцях червні, липні і серпні, як і раніше, працювали в Музею молоді студентки.

Для обговорення всіх потрібних справ ми відбули 21-но засідання комітету. Наші членки допомагали в розпродажі квитків на розігравку. Ми отримали частину приходу. Ми маємо нагоду купувати цінні речі в гостей з України, але на це треба фондів. На нашім складі маємо понад 1,300 експонатів. Ми стараємося купувати мистецькі книжки.

Все це вимагає багато зусиль, часу і нервів, але всі разом ми стараємось якнайкраще це доглянути.

На цім місці хочу зложити щиросердечну подяку за співпрацю членкам Музейного Комітету.

Надя Боднар
Голова

ПРАЦЯ ВІДДІЛУ СУК ПРИ ГРОМАДІ СВ. ІЛЛІ
Едмонтон, Альберта

Відділ Союзу Українок Канади ім. Лесі Українки при громаді Св. Іллі працює для добра громади. Протягом останнього року ми сходилися дев'ять разів на збори, улаштували базар і два ярмарки, організували продаж великоднього печева, приготовляли вечерю на Йордан, а також свячене в Провідну неділю.

Ми також брали участь у „Провінційному чаю" та приготували чайне прийняття для Владики Івана. Брали участь у З'їзді та відзначали „День Спадщини". Ми приготували вісім похоронних і п'ять поминальних обідів і робили перекуски, як було потрібно. Ми прикрашали церкву квітами і перестеляли обруси. наш відділ купив для цер-

☞

кви похоронний підризник. На День Матері усі парафіяни, що приходять до церкви, отримали маленький корсаж. А найголовніше — ми зібрали минулого року і передали церковній управі 8,000.00 долярів.

Десять членок нашого відділу передплачують „Промінь". Кожна членка на її день народження отримує гарну привітальну картку з відповідними побажаннями. Минулого року наш відділ спонзорував трьох студентів для освітніх курсів в Інституті св. Івана.

28 жовтня 1990 року в нас відбулися Річні збори, де була вибрана нова управа в такому складі: Катерина Рожак — уступивша голова, Анна Доскоч — голова, Марія Ґошко — заст. голови, Віра Горобець — секретарка, Леся Осьмак — касирка, Анна Ємська, Натася Стеф'юк — сестрицтво, Каролька Малайко, Марія Чорна — кухарки, Анна Доскач — представниця „Променя", Анна Войтович, Ольга Яримкевич — продаж печива, Каролька Малайко, Катерина Рожак — ярмарок, Леся Осьмак — базар, Анна Доскоч, Варвара Муканик — українська школа, добр, З. Туржанська — Культ-освітня референтка, Марія Яременко — телефонічний комітет, Каролька Малайко, Соня Бужак, Леона Бохон — контрольна комісія.

Від управи відділу ім. Лесі Українки при громаді Св. Іллі складаємо сердечну подяку всім нашим членкам, що так щиро працюють на добро нашої громади.

Катерина Рожак

ПРОВІНЦІЙНИЙ З'ЇЗД

НОРТ БЕТЕЛФОРД, САСК.

Дорогі членки!

Провінційний з'їзд складових організацій С.У.С. відбувся успішно в Норт Бетелфорд в днях 26, 27 і 28-го жовтня. Присутність делеґатів і гостей була задовольняча, головно сумківців, котрих було около 50. Учасники з'їзду висловлювали задоволення програмою, її перепровадженням і, взагалі, позитивною атмосферою.

Щира подяка належиться членкам Пров. Управи за працю й кооперацію. Вони посвятили багато труду й часу приготуванні з'їзду, головно Савелі Лазарович, Наді Кусий, і Марії Саранчук-Котик, котрі брали на себе головні обов'язки. Сердечна подяка всім!

На з'їзді були зарепрезентовані 17 відділів С.У.К. Разом було 37 делеґаток і 31 гостей. Тридцять-п'ять відділів брали участь у розіграві. Ми вдячні всім, котрі купували й продавали білєти, з котрих прихід збагатив фінанси Провінційної Управи.

Подяка належиться слідуючим, котрі подарували речі на розіграву:

І-ша — Вишивка хрестиками — подарувала Каролля Білик з Норт Бетелфорд, а виграв відділ С.У.К. у Вакав, Саск.

2-га — Ковдра, на якій вишиті імена відділів у Саскачевані — подарували Ганя Іванчук і дочка Іринка Джордан з Витков, Саск., а виграв Орест Пасєка з Ріджайни, Саск.

3-тя — Соломянне Плетення — подарувала Анна Білокура з Вакав, Саск., а виграла Олеся Михайлюк з Гефорд, Саск.

"Early Bird Draw" виграла крайова голова Пані М. Воронюк із Саскатуну. Стипендії, котрі дає Управа, були вручені слідуючим студентам:

І-ша — Павеля Данильчук з Канори, Саск. — $500.00
ІІ-га — Керин Вараниця з Ріджайни, Саск. — $400.00
і Дебі Двернечук з Саскатуну, Саск. — $400.00

Повідомляємо, що на зборах після З'їзду, ми вирішили вислати слідуючі пожертви від уступаючої управи:

I.	До Централі С.У.К. в Саскатуні	$1000.00
II.	Для інституту П. Могили	$500.00
III.	До оселі Зелиний Гай	$500.00
IV.	До оселі Тризуб	$500.00
V.	На журнал „Промінь"	$500.00
VI.	Для розбудови монастиря Укр. Прав. Церкви Св. Марти й Марії в Польщі	$250.00

Провінційна Управа тепер переходить до Принц Алберт і околиці. Подаємо лист членок екзекутиви (скорочений):

Голова — Марія Цьона з Блейн Лийк, Саск.
І-ша заст. голови — З. Юзик з Кадворт, Саск.
2-га заст. голови — Настя Карук з Вірдейл, Саск.
Рек. секр. — О. Орлецька з Принц Алберт Саск.
Кор. секр. — Катруся Шолтер з Кадворт, Саск.
Касирка — Р. Сопотик з Принц Алберт Саск.

Імена доповняючих комітетів і референток подасть нова управа у своєму обіжнику.

Новій управі бажаю успіху і витривалости в їх праці продовж каденції. Слідуючий Пров. з'їзд відбудеться в Принц Альберт, Саск. в 1992-ім році.

Хочу подякувати всім членкам уступаючої управи за їх невтомну й совісну працю зі мною. Мені було надзвичайно приємно співпрацювати з усіма вами. Дякую також всім відділам за їх кооперацію. Працюймо разом для добра нашого Союзу і взагалі для Українського народу.

Щасти Вам Боже!

Уступаюча голова,
Ганя Іванчук

РІЧНИЙ ЗВІТ ВІДДІЛУ ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ

ЙОРКТОН, САСК.

Річні Збори відділу Союзу Українок Канади ім. Олени Пчілки, в Йорктоні, Саск. відбулися 26 листопада, 1990 року, 7:30 вечором в Українській Православній Авдиторії, в присутности 50 членок. Збори відкрито молитвою, яку провів протоієрей П. Гнатів. Слідувала хвилина мовчанки в пам'ять покійних членок, які відійшли у вічність в минулім році. Протоієрей Гнатів у своїм слові до членок висловив признання за пророблену працю. Він молиться Господу Богу, щоби і надалі благословив членок силою та витривалістю сповняти плодотворче служіння для Св. Православної Церкви і Українського Народу. Він побажав найкращих успіхів для нововибраного заряду. Ми мали десять місячних зборів відділу й вісім засідань заряду. Старалися сповнити всі свої обов'язки відносно Центральної Управи С.У.К. та місцевої церковної громади. Наш відділ начислює около 136 членок, але багато їх в старшому віці й знаходяться в Домі Опіки. П'ять упокоїлися, чотири виїхали з міста, одна нововписана. Голова, пані Анна Фенюк, окрім писемного звіту, висловила сердечну подяку всім членкам за співпрацю впродовж 1990 року. Вона старалася якнайкраще виконувати свої обов'язки, щоби гідно зарепрезентувати Союз і Український народ. Культурна-Освітня діяльність: читано реферат про „Свято Державности", під час Свята Членства гостили голову Крайової Управи пані Марію Воронюк, громадою відсвяткували Свято Тараса Шевченка й на місячних зборах читали його балади. Прот. Гнатів говорив про релігійне значіння Страсного Тижня. Учительки Рідної Школи Добр. Марія Гнатів і пані Наталя Гишка приготовили програми для виступу дітей на Св. Миколая і на День Матері, культ. освітня референтка прочитала реферат „Матерям". Мали виклад про українсьгкий рушник, особливо традиційне його значення. Членки заряду брали участь в З'їзді Середньої Єпархії, слухали наукові доповіді членів Консисторії У.П.Ц.К.

При нашім відділі є два стипендійні фонди. Один відділ С.У.К. ім. О. Пчілки, а другий ім. пані Вероні Трофанюк. Членки Стипендійної Комісії перевіряють аплікації й в часі спеціального бенкету (дарований відділом) для градуантів 12-тої кляси, наділяють стипендії щасливим студентам при нашій громаді. Цього року було їх чотири. Для учнів Рідної Школи відділ подарував нагороди за найкращий поступ. Вислали три делегатки на Пров. З'їзд Складових Організацій С.У.С. Голова відділу Анна Фенюк і членка мистецького комітету пані Домка Корбут вишили нові хургви до нашої церкви. Наші членки зарепрезентували С.У.К. під час міської Служби для поляглих вояків. Громадскі підприємства: членська передріздвяна вечеря з відповідною програмою, на яку запрошено мужчин і гостей, спільна Свята Вечеря перед Йорданом, під час великого Посту гостили сніданком Священиків з їхніми родинами з Йорктонської Місійної Округи, також гостили Преосвященного Єпископа Юрія і голову Президії Консисторії У.П.Ц.К., протоієрея В. Макаренка разом з делеґатами, учасниками З'їзду Середньої Єпархії. Влаштували Перед-Великодний Чай з випродажем традиційного печива й писанок, а також Спільне Свячене, храмовий обід, після якого дано звіт про вісімнадцятий Собор У.П.Ц.К. та висвітлено прозірки про Прощу в Ґардентоні, Ман. Відбуто величавий осінній базар з випродажем печива та рукоділля, Молебень і обід на День Подяки. Головнійші наші пожертви були такі: на місцеву церкву — $30,000, на Приятелів Руху $1000, на Недільну Школу $1000, на Рідну Школу $1000, на пресфонд „Проміня" $920, на Український Музей Канади С.У.К. $500, на Літню Оселю „Тризуб" $5000, на Український Голос $125, на допомогу родині Дем'янюка $100, „Лайф Лайн Юнит" для хворих старших людей $100, організаційний фонд С.У.К. $100, на Пров. Стипендійний Фонд $100, виплатили ряд ще інших менших пожертв. Управа на 1991 рік: Уступивша голова — А. Фенюк, голова — С. Скварчук, І-ша заст. — А. Гудима, 2-га заст. Добр. М. Гнатів, 3-та заст. — К. Волощук, рек. сек. — Л. Вінтоник, корес. секр. — П. Семенюк, Касієрка — Ф. Станицька, заст. касієрки — Н. Гишка, Контрольна Комісія: А. Кучерява, В. В. Джонсон, О. Василишин, А. Цимбаліста, Л. Джарман. Бібліотекарка І. Ярема, реф. „Променя" — П. Семенюк, культурний-освітний ком. п. К. Волощук, Леся Джарман, Олеся Піць, Докія Гриньків, Комітет Членства: Ш. Малиш, Ґеня Копик, Ком. Недільної Школи — Р. Камінська, Рідної Школи — Добр. М. Гнатів, Стипендійну Комісію очолює К. Волощук, Комітет Мистецтва: В. Трофанюк, Д. Корбут, М. Ґерман, А. Фенюк, Добродійний ком. — А. Левчук, Укр. Музей Канади С.У.К. — Є. Гринюк, Добр. М. Гнатів, Реф. Преси — М. Кузик, Реф. Архіву — С. Скварчук, Соціальний Ком. очолює А. Сірий, Базаровий Ком. очолює О. Піць, зарядниця похоронних перекусок і поминальних обідів П.

☞

ПРИННЯТТЯ В ЧЕСТЬ УСТУПАЮЧОЇ ГОЛОВИ ПРОВІНЦІЙНОЇ ЕКЗЕКУТИВИ НА МАНІТОБУ ПАНІ ПАВЛІНИ ІҐНАШ

Зліва: Соня Бейзик — провінційна голова, Павліна Іґнаш — попередня голова, добр. Керніцька — культ. освітня референтка.

Після коротких зборів Провінційної Екзекутиви членки нововибраної управи на 1991-1992 роки влаштували прийняття для попередньої провінційної голови пані Павліни Іґнаш.

В авдиторії катедри Пресвятої Тройці на гостей чекав гарно прибраний стіл з прощальним тортом для пані Іґнаш.

Нововибрана провінційна голова пані Соня Бейзик привітала гостей та попросила культосвітню референтку добр. М. Керніцьку до привітального слова для пані Іґнаш. Добр. Керніцька підкреслила заслуги пані Іґнаш для організації Союзу Українок, її посвяту і готовість завжди стати до праці, де тільки потрібно. Своєю примірною працею вона заохочувала і інших до громадської праці. Її плюси в громадській праці завжди перевищували її недотягнення.

На пам'ять і на милі спогади спільної праці членки екзекутиви вручили пані Іґнаш табличку, вироблену у формі провінції Манітоби, з написом: Манітобська Провінційна управа Союзу Українок Канади висловлює признання і вдячність Павліні Іґнаш за віддану працю на становищі голови в роках 1987 — 1990. В додатку пані Соня Бейзик вручила шпильку „Смолоскип" з написом: 1987 — 1990.

Пані Павліна Іґнаш була мило зворушена увагою, щиро дякувала за подарунки та понад все раділа, що її праця була оцінена.

Проспівали „Многая літа", пані Іґнаш частувала всіх тортом і ще довго продовжувався товариський вечір. Щира подяка організаторам цього прийняття.

Елисавета Білич,
референтка „Променя".

Костинюк, кухарки: А. Сіра, Є. Гринюк, В. Бойчук, Е. Білан, Л. Прокопчук. Надзірна Рада С.У.М.К. — І. Ярема. В телефонічному комітеті є сім членок. Всім працівникам Редакційній Колеґії „Проміня" кріпкого здоров'я і багато успіхів!

— референтка „Променя"
Параскевія Семенюк

60-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ПОДРУЖЖЯ ВАСИЛЯ Й МАРІЇ РАЦОЙ

Смокі Лейк, Альберта

В неділю 16-го вересня 1990 року Василь і Марія Рацой із Смокі Лейк відсвяткували свій ювілей 60-ліття подружнього життя. Того дня настоятель української православної церкви о. Орест Гудима після Служби Божої відслужив Молебень за здоров'я Ювілят, а потім всі парафіяни і запрошені гості пішли до народного Дому, де відбувся ювілейний обід.

При дверях Ювілят зустріли члени танцювального ансамблю „Smokey Lake Holubka Dancers" — Ашлі Боднар, Олена Пелечак і Ліана Заплотницька, і привітали їх традиційним хлібом і сіллю та протанцювали привітальний танець.

Господарем обіду був старший син Василя й Марії, Євген. Він привітав гостей з-поза Смокі Лейк та представив почесних гостей. Їх другий син Альберт зафільмував цю подію на відео фільм. Внук Василя й Марії Ворд Антонюк виголосив привітальний тост з відповідними побажаннями та подякував своєму дідові й бабі за їх допомогу. Він потім прочитав поему з нагоди цього родинного свята по-українському і по-англійському. Він сам переклав цю поему на англійську мову. Це була велика несподіванка для діда й баби.

Василь і Марія отримали багато поздоровлень на день 60-літнього ювілею, а саме: від прем'єра Дон Ґеті, від прем'єр-міністра Канади Браєна Малруні, від провідника опозиції Герб Ґрея, від генерал-губернатора Канади Рей Гнатишина, від Її Величності королеви Єлисавети II, від лейт.-губернатора Альберти Гелен Ганлі, від депутатки з округи Бівер Рівер Дебори Ґрей та від депутата Степана Заруцького з округи Редвотер. Пан Заруцький не міг прибути, але його дружина Кароля була присутня й подарувала книжку „Yesterday". Від муніципальної управи Смокі Лейк було подаровано спеціяльну табличку (Plague).

Від церковної громади вітав Іван Рожко. Він сказав, що Василь і Марія завжди підтримували свою Церкву і брали активну участь у церковному й громадському житті. Вони пильнували, щоб наша Церква, наша православна віра і наша українська культура були живими й діючими, щоб передати це наступним поколінням. Від імени о. Ореста та всіх парафіян, голова громади Степан Сербин передав ювілятам спеціяльну табличку.

Від відділу Союзу Українок Канади ім. Ольги Кобилянської в Смокі Лейк вітала Ювілят заступниця голови відділу і подарувала їм гарні квіти. Вона сказала, що Марія була у відділі головою, секретаркою, касиркою, культ.-освітньою референткою та була членкою багатьох громадських комітетів. Вона бажала ювілятам багато щастя і многих літ.

Квіти на головний стіл подарував внук Василя й Марії. Крім того було багато подарунків, квітів

☞

РІЧНА ПРАЦЯ ВІДДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ ім. ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ, Витків, Саск.

В середу 21-го листопада 1990 року в нашому відділі відбулися Річні збори в домі Савелі Бузяк. Присутніх було одинадцять членок. Збори почалися молитвою „Отче наш" по-українському й по-англійському. Потім всі членки вшанували однохвилинною мовчанкою тих наших членок, які упокоїлися в цьому році.

Збори офіційно відкрила і ними керувала Ґлорія Стокалко. Рекордовою секретаркою була Ширлі Ґоян, яка прочитала протокол з минулих Річних зборів, а також із зборів минулого місяця. Касирка Рут Гриневич прочитала свій звіт.

Наш відділ складається з 11 членок і одна почесна членка. За минулий рік ми мали чотири Місячних зборів і одні Річні збори. В минулому році ми виконали таку працю: а) виплатили наш бюджет до Централі, вислали картки і квіти до лікарні для хворих членок нашого відділу, їздили колядувати, б) приготовили вечерю перед українським Новим Роком, яка була досить успішною, в) продавали великоднє печиво в Норт Бателфорді, один раз — перед англійським, а другий раз — перед українським Великоднем, г) на свято Проводи приготовили великий обід, ґ) величаво святкували своє свято Великдень та з іншими відділами з нашого округу приготовили прощальний день для митр. прот. д-ра Григорія Удода і його добр. Лесі у громаді Ред Філд, д) в серпні місяці приготовили квіти й овочі для посвячення на Спаса, а у вересні місяці приготовляли городину і збіжжя для посвячення (обжинки).

В суботу 27-го жовтня відбувся Провінційний з'їзд СУС у Норт Бателфорді. Наші членки приготовили обід для делеґатів на цей З'їзд, а також прикрасили столи збіжжям, маком, листками і сухими квітами у вазах. Наш відділ заплатив реєстрацію на цей З'їзд нашій делеґатці Дарусі Ткачук та ще трьом членкам, які брали участь у цьому З'їзді протягом трьох днів. В листопаді ми завжди приготовляємо вечерю (варимо вареники), яка кожного разу виходить нам успішно.

На Річних зборах ми постановили купити „трофей" на український танцювальний фестиваль, який починається на весні.

Збори вибрали таку управу на 1991 рік: Савеля Іванчук — голова, Ґлорія Стокалко — заступниця голови, Дженет Свистун — рекордова секретарка, Рут Гриневич — касирка, Ганя Іванчук — кореспонденційна секретарка, Савеля Бузяк і Ольга Волошин — контрольна комісія, Гедер Бузяк — телефонний комітет, Даруся Ткачук — референтка проєктів.

Бажаємо редакторці „Променя" Олені Гринь доброго здоров'я та найкращих успіхів у її праці!.

Ґлорія Стокалко —
голова зборів
Ганя Іванчук —
кореспондентська секретарка

та карток з добрими побажаннями з нагоди 60-літнього ювілею подружнього життя Василя й Марії. Степан Стоґрин, брат Марії, який уже має 96 років, був дружбою під час їхнього одруження 60 років тому. Також була присутня Емілія Репка, яка була дружкою 60 років тому. Степан подарував ювілятам ікону „Тайна Вечеря".

Після цього Марія прочитала допис про їхнє весілля 60 років тому, яке відбулося в двох хатах в неділю. Попередній вечір почався заводинами, і весілля кінчилося на другий день у неділю після вінчання.

Марія подякувала від себе і від мужа, який тепер уже є в лікарні, всім за прибуття на їх 60-літній ювілей і за вшанування їхнього подружжя. Своїм дітям і внукам дякувала за допомогу в організуванні цього чудового дня для них. Подякувала також кухаркам і помічникам за смачний обід, подякувала за квіти, танці, внукові за поему і за добрі побажання, за картки й подарунки від гостей, дітей і внуків. Окремо подякувала о. О. Гудимі за Молебень і за добрі побажання. Своїм дітям Євгенові, Наталці і Альбертові подякувала за золотий перстень з діямантами.

Накінець о. Орест і хор проспівали „Многая Літа" Ювілятам, а потім почалася забава. Всі гарно забавлялися.

Марія Рацой

ЩЕДРІВКА

Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я!

А господар, як виноград,
Господиня, як калина,
А діточки, як квіточки.
Там Уляночка сад садила,
Сад поливала да й промовляла:
— Рости, саде, вищий мене,
Рости, саде, кращий мене!

25-ЛІТТЯ ПОДРУЖНЬОГО ЖИТТЯ ВАСИЛЯ І ЮСТИНИ БОДНАРІВ

МИССИССАҐА, ОНТ.

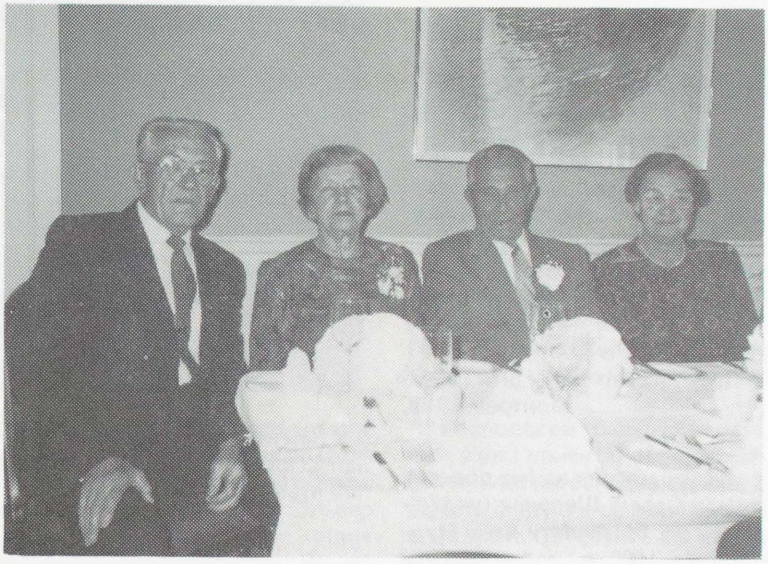

Д-р Мартин Чепесюк, Пані Юстина Боднар, Василь Боднар, Пані Марія Пащук

Гості з великою радістю чекали ювілятів Василя і Юстину Боднарів. Ювіляти є ще з першої еміграції в Канаду. Батько Василя, Олександер, приїхав в Канаду в 1902 р., працював на фармах в окоиці Давфину, а заробивши грошей вернувся до краю. Одружився з Анною Цюпій і повернувся в Канаду, поселився в Форт Віл'ямі, Онт. В квітні 1910 року народився в них син Василь, але молоде подружжя тужило заріднею і знову вернулося до краю.

Василь виростав в селі Вербівці над Збручем, повіт Борців. На 17-му році свого життя Василь повернувся в Канаду, тут його привітала тета Юзина і вуйко Василь Чепесюк.

Пані Юстина Боднар народилась у родині Прокопа Тарнавського і Параски Івах. Прокіп приїхав до Канади у 1907 році, а Параскевія приїхала в 1910 році разом з своїми дітьми — Онуфрієм і Анною та з батьком Степаном Івах. Юстина народилася вже в Канаді, в містечку Ґарленд, Ман. Пані Юстина є племінницею відомого українського письменника Онуфрія Іваха (Honore Ivach), який був довголітнім працівником в „Українськоу Голосі".

Василь і Юстина одружилися 25 вересня 1965 року в Катедрі Св. Володимира в Торонто, вінчав їх отець митрат Фотій. Пані Марія Пащук була дружкою, а д-р Мартин Чепесюк дружбою. Вони були присутні і на 25-ти літньому ювілеї. Гостина відбувалась в ресторані „Булевар клюб", всім було весело, всі гарно забавлялись.

Василь і Юстина були довголітніми членами катедри св. Володимира, а тепер є членами церкви св. Димитрія в Лонґ Бренч, Торонто. Юстина була довголітньою членкою Союзу Українок Канади ім. княгині Ольги, а тепер — відділу ім. Софії Русової. Вона любила спів, співала в народнім і церковнім хорі. А тепер Юстина є активна членка в клюбі сеньйорів при інституті Св. Володимира.

Проживають Василь і Юстина тепер в пансіоні ім. Івана Франка, Міссиссаґа, обоє пенсіонери. Цього року Василеві сповнилось 80 років, як і нашому часопису „Український Голос", тож подружжя пожертвували $80.00 на „Укр. Голос", гості також склали пожертви на „Укр. Голос".

На 30-ліття „Променя" склали пожертви: д-р Мартин і Оля Чепесюк — $50.00, Василь і Юстина Боднар — $30.00, Василь і Софія Тирнер — $20.00, д-р Мартин і Галя Чепесюк — $12.50, пані Марія Пащук — $12.50.

Ювілятам бажаємо Многих Літ і Божого Благословення!

Анна Стасів

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

Посилаю $25.00 на журнал „Промінь" замість квітів на могилу мого дорогого мужа **Теодора Ґлеха,** який упокоївся 18 червня 1987-го року.

Михайлина Ґлех

———————

На свіжу могилу мого дорогого мужа, тата і дідуся блаженної пам'яти **Гната Вальковича,** який упокоївся 16.5.1990 року на 81 році свого трудолюбивого життя, замість квітів на могилу складаю $25.00 на прес. фонд журналу „Промінь".

Покійному Вічна Пам'ять.

Дружина Антоніна, діти і внукі
Монтреаль, Кв.

———————

Замість квітів на свіжі могили наших дорогих членкинь, бл. пам'яти **Савелі Шепеляк** (упокоїлась 14-го липня 1990 р.), бл. пам'яти **Анни Мудрої** (упок. 3-го серпня 1990 р.) і бл. пам'яти **Параски Процик** (упок. 28-го серпня 1990 р.) відділ ім. Доньки України в Реджані в їх пам'ять дарує $30.00 на журнал „Промінь".

Розалія Моніш — голова
Оля Патрилюк — референтка

———————

В пам'ять моїх дорогих родичів дарую $5.00 на журнал „Промінь".

Марія Козак
Шіго, Саск.

———————

Замість квітів на свіжу могилу моєї тети, бл. п. **Теодори Гаврисишин**, яка відійшла у вічність 7-го жовтня 1990 року у Вінніпезі, складаю $35.00 на журнал „Промінь".

Вічна їй пам'ять!

— Надія Богонос-Галкієр з родиною
Едмонтон

———————

В пам'ять нашої колишньої членки бл.п. **Ангелини Сороківської** із Мічем, Саск., котра упокоїлася 18-го серпня 1990 у лікарні у Вакав, Саск., а похоронена 21-го серпня 1990 в околиці Єлов Крік, Саск., замість квітів посилаємо дар $25.00 на журнал „Промінь". Родині висловлюємо щирі співчуття. Вічна їй пам'ять!

— членки відділу С.У.К. Лесі Українки
в Єлов Крік, Саскачеван

Замість квітів на свіжу могилу покійної бл.п. **Марії Ґрекул** з Ту Гилс, Альберта, котра упокоїлася 27-го жовтня 1990 року, складаємо на журнал „Промінь" $50.00. Вічна їй пам'ять! Родині покійної висловлюємо щире співчуття.

— Юстина і Василь Федейко
Келовна, Б.К.

———————

На нев'янучий вінок у пам'ять мого мужа бл.п. **Йосифа Шміґельського** у сьому річницю його смерті, що припадає 18-го листопада, посилаю $35.00 на журнал „Промінь".

Вічна йому пам'ять!

— дружина Катерина Шміґельська
Торонто

———————

У пам'ять моїх родичів посилаю $5.00 на журнал „Промінь", як квіти незабутнім. Вічна їм пам'ять!

— дочка марія Козак
Шего, Саскачеван

———————

У світлу і незабутню пам'ять моєї дорогої приятельки **Юстини Верстук**, котра упокоїлася 13-го січня 1990 р. складаємо замість квітів на її свіжу могилу $25.00 на журнал „Промінь".

— Розалія Балацько
Тандер Бей, Онтаріо

———————

Замість квітів на могилу моєї дорогої мами **Катерини Кулик,** яка упокоїлась 5-го грудня 1981 року, дарую на журнал „Промінь" $20.00.

Вічна їй пам'ять!

— дочка Текля Тровська
Портедж Ля Прері, Ман.

———————

Відділ ім. Лесі Українки в Ванкувері замість квітів на свіжу могилу **Анни Мануш,** яка упокоїлась 1-го грудня 1990 року дарує на журнал „Промінь" $15.00.

Анна Мануш була заслуженою членкою нашого відділу, залишила багато засмучених приятельок у Ванкувері, Б.К.

Нехай канадська земля буде легкою для неї!

Родинам складаємо щире співчуття.

— реф. Маргаріта Ременда
Ванкувер, Б.К.

ПЕТРО ФІДИК

МЕЛФОРТ, САСК.

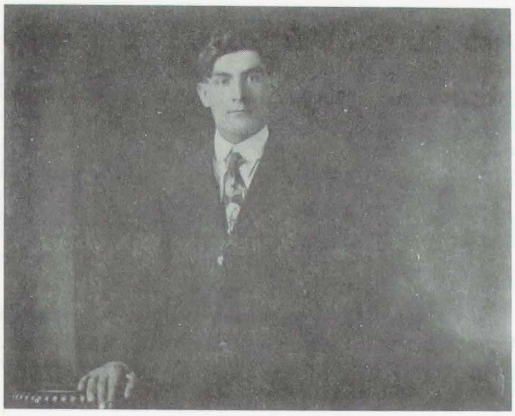

Блаженної пам'яті Петро Фідик народився в західній Україні, малим хлопцем приїхав до США (Ленґдон, Норт Декота) разом з своїми батьками. По кількох роках родина переїхала до Сільвер Парк, Саск. 29 липня 1923 року Петро Фідик одружився з Катериною Луцюк (з околиці Вакав) і почав піонерське життя на гомстеді в Сільвер Парк, Саск. Петро Фідик будував будинки, працював ковалем і займався фармерством. Тут в них народилося двоє дітей: син Михайло і дочка Марія.

В 1964 р. подружжя Фідиків переїхало до Мелфорт на сталий спочинок. Вони були піонерами при церкві Всіх Святих. Петро Фідик був активним членом церковної громади: був касиром секретарем і головою громади, належав до клюбу сеньорів.

Упокоївся Петро Фідик 22-го травня 1990 року на 90-му році свого трудолюбивого життя. 25-го травня о. Тарас Крочак відслужив панахиду в каплиці, а 26-го травня відбувся похорон з церкви Всіх Святих. Похоронено покійного на Мавнт Плезент цвинтарі в Мелфорт. Покійний залишив в глибокому смутку дружину Катерину, сина Михайла з дружиною Нори в Сільвер Парк, Саск. дочку Марію і зятя Василя Пові в Пентиктин, Б. К. А також внуків: ЛайЛ Фідик в Мелфорт, Кеті Фідик в Келґарі, Альберта, Дон і Дженіс Пові — в Ріджайні, Сас. правнучку Крісті Пові, брата Івана Фідика в Пентиктин, Б. К.

В світлу пам'ять мужа дружина дарує $60.00 на журнал „Промінь".

Нехай Господь Бог оселить душу спочилого Петра там, де всі праведні спочивають.

Вічна йому пам'ять!

АНАСТАСІЯ ПАНАСЕЙКО

(посмертна згадка)

ЛОНДОН, ОНТ.

17 листопада 1990 р. в лікарні „Вікторія" в м. Лондоні на 67 році життя відійшла у вічність Тася Панасейко. Невблагана хвороба забрала добру, тиху, працьовиту людину.

Панахиду в похоронному заведенні і чин похорону в церкві Пресвятої Тройці відправив о. прот. Віталій при співі церковного хору (диригент Орися Ермантрат).

Обабіч домовини в почесній стійці стояли членки відділу ім. Кн. Ольги з свічками і прапором відділу — прощали свою членку, засновницю відділу. Про похоронну трапезу також подбали членки відділу, працювали всі без зайвих слів, тихо, спокійно так, як і Покійна працювала для інших...

Господарем трапези був зять, д-р Юрій Зелений. Хор і присутні проспівали „Отче Наш" а о. Віталій поблагословив страви. Співчуття родині склали слідуючі особи: Петро Гах від громади, Маргарита Овчаренко від відділу, Іван Ноженко від оселі Україна Микола Тищенко від Руху, Михайло Залізняк від КУК.

Від друзів говорила Галина Володченко, звернувшись з закликом перевести збірку на допомогу дітям Чорнобиля, бо таке було бажання Покійної.

Покійна була працьовитою, побожною, свідомою членкою нашої громади, була доброю канадкою. Відпрацювала 33 роки у шпиталі Св. Йосифа, де залишила по собі добре ім'я. Внук Андрій Зелений зворушливо дякував Бабусі за її доброту і обіцяв слідувати її стежками в майбутньому.

Отець прот. Віталій подав короткий життєпис Покійної. Народилася в с. Плебанівка, Вінницької обл. Одружилася з Кузьмою Панасейком 1942 року.

З початком II Світової війни мандрували через Румунію, де 1944 р. народ. донька Ніна, а 1946 р. в Німеччині народ. син Микола. Родина Панасейок їде до Бельгії, де Кузьма тяжко працює в копальні. В 1951 р. емігрують до Канади, поселюються в м. Лондон, де Кузьма і Покійна включаються в громадсько-церковне життя. Своєю спокійною вдачею і працьовитістю Тася здобула собі багато друзів, доказом цього було переповнене похоронне заведення і церква в час похорону. Працювала Тася в харитативному комітеті, в сестрицтві, працювала для добра церк-

☞

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

ДЕЩО ПРО ЖУРНАЛ „ПРОМІНЬ"

Перше число журналу „Промінь" вийшло в січні місяці 1960 р. В року 1990 — припадає вже 30 років від часу його заіснування. Членство Союзу Українок Канади прийняло його з великим ентузіязмом, з почуттям гордости за свою незалежну пресу. Від початку його заіснування і до наших днів журнал „Промінь" був нашим дорадником, учителем, допомагав у всіх наших потребах: виховних, суспільно-громадських і мистецьких. Тому я уважаю, що добра воля і честь кожної членки бути передплатницею свого журналу „Промінь". Завдяки відділам Союзу Українок Канади, його членству, передплатницям, дописувачам і референткам журнал має можливість продовжувати свою працю. Видавати число за числом. Чи журнал „Промінь" сьогодні і є тим самим, коли появилось його перше число?

На жаль мушу Вам сказати, що відбулось багато змін.

Багато читачок, дописувачів відійшло від нас у вічність. Тому головним завданням журналу „Промінь" придбати нових читачок, особо жінок молодшого покоління.

Як трибуна Союзу Українок Канади журнал „Промінь" памятав про нас всіх, бачив наші потреби, завжди йшов нам на зустріч.

Це наш журнал. Ми його любимо.

Щоб він був ще кращий, ми повинні писати до нього свої завваги і різні дописи.

Шануймо свій журнал!

Референтка
Т. Сидоренко
Монтреал, грудень 1990

———————

ШАНОВНА ПАНІ РЕДАКТОРКО!

В імені нашого членства, як також і в своїм, вітаю Вас на пості редакторки нашого організаційного журналу „Промінь".

Бажаємо Вам, опріч Божого благословення, здоров'я, витривалости ще й протекції всіх дев'ять „Мітологічних Муз", щоби Ви змогли задовольнити наше членство, а заразом і впоїти чи влити в душі нашого, так дуже бажаного, молодшого членства цю любов до нашої церкви, до української культури, літератури й мистецтва — до надбань народу їхніх батьків, щоби придбати джерельне пізнання свого походження й ним гордиться, а в потребі й подати належну поміч Україні.

ЩАСТИ ВАМ БОЖЕ НА ВСЕ ДОБРЕ!

За Екзекутиву відділу

Оксана Русин
голова

Галина Сенишин
культурно-освітня реф.

———————

Шановна пані Гринь!

Від членок відділу ім. Кн. Ольги з онтарійського Лондону вітаю Вас на посту редактора „Променя".

Вірю, що і з Вами наш відділ буде мати такі тісні і дружні зв'язки, як з Пані Наталею Когуською.

В останнім прощальнім листі до відділу Пані Наталя прохала нас, щоб ми допомогали „Променеві" і далі, і ми будемо старатися, щоб журнал „жив і процвітав".

Пані Наталі бажаємо здорового відпочинку, на який вона заслужила своєю віддaною, довголітньою працею.

Вам, пані Гринь, бажаємо кріпкого здоров'я і добрих років плодотворчої праці для добра нас усіх.

З пошаною
Ніна Кузьменко —
референт „Променя"

Щасти Вам Боже!
Лондон, Онт.

ви. „З цим скарбом стала вона перед Престолом Господнім, а ми молімся за її душу, щоб Господь оселив її душу між праведними", — закінчив о. Віталій.

Від родини дякували всім син Микола і зять Юрій Зелений. Молитвою і співом „Вічная пам'ять" закінчили тризну. Тіло Покійної спочиває серед її друзів на українській дільниці кладовища Mt. Pleasant.

Залишила в смутку мужа Кузьму, сина Миколу з дружиною і сином, доньку Ніну з мужом і двома дітьми, чотири сестри в Україні і два брати.

Збірку перевели В. Яремченко і Л. Шевченко на прес-фонд „Променя", пересилаю $56.00.

Вічна пам'ять Тобі, дорога посестро. Нехай канадська земля прийме Тебе в свої обійми!

Н. Кузьменко

ВІДДІЛ ІМ. Л. СТАРИЦЬКОЇ-ЧЕРНІХІВСЬКОЇ
ТОРОНТО — ЗАХІД

Ми, членкині відділу на чолі з нашою головою п. Мартою Цехош щиро вітаємо нову редакторку журналу „Промінь" пані Олену Гринь. Бажаємо їй успіхів на новому шляху праці для Союзу Українок Канади, віримо що п. Олена Гринь піднесе журнал „Промінь" на високий рівень так, як в минулому піднесла наш відділ ім. Людмили Старицько-Черняхівської. Пані Олена Гринь, а для нас Леся Гринь, була культурно-освітньою референткою відділу.

Пані Леся Гринь на перших інформативних сходинах дала пропозицію, щоб відділ назвати ім. Людмили Старицько-Черняхівської. Вона познайомила нас з статутом Союзу Українок Канади та розповіла про життя й працю Людмили Старицької-Черняхівської.

На кожних місячних сходинах пані Гринь давала нам прекрасні та корисні доповіді про історичні події та визначних людей, які брали активну участь у визвольних змаганнях України в 1917-1919 рр., в яких брала участь і наша патронка Людмила Старицька-Черняхівська.

Ми спільно дякуємо пані Гринь за хорошу співпрацю в нашому відділі. Віримо що Олена Гринь поведе працю редакторки журналу „Промінь" з великим успіхом.

Щасти вам Боже пані Олено Гринь!

А нашій дорогій довголітній редакторці пані Наталії Когуській бажаємо доброго здорою'я, гарного відпочинку і багато років творчого життя.

З цієї нагоди і 30-річчя журналу висилаємо чека 100.00 дол. від нашого відділу на пресовий фонд.

Остаємося з належною пошаною

Марта Цехош — голова
Тоня Середницька — секретарка

Михайло Осадчий

МОЯ КРАСА

Хто травень міняє на грудень сумний
Хто тишу вподобав — не дух запальний
Хто працю міня на спокій і сон
Хто щастя шукає — та без перепон
Тому не сягнути повік висоти
У бурі, в світанку, в зеніті мети.

CHANGE IN SUBSCRIPTION RATES

We wish to inform our subscribers that due to the new Canadian Goods and Services Tax (GST) our subscription rates for "Promin" have been increassed as follows:

Canadian subscription — **$17.00**
U.S. and other foreign subscriptions — **$20.00**
single copy prices — **$2.00 per copy.**

These prices now **include** the GST (so it is not necessary to try to calculate how much to add on) and come into effect for all 1991 subscriptions immediately.

DONATIONS TO THE PROMIN PRESS FUND

Our sincere thanks to the following subscribers and friends who have sent in donations to our Promin Press Fund. You continued support is truly appreciated.

U.W.A.C. Daughters of Ukraine Branch, Regina	$135.00
U.W.A.C. Olha Kobylanska Branch, Whitkaw, Sask.	30.00
U.W.A.C. Daugthers of Ukraine Branch, Regina	30.00
Mrs. Michalina Glech (Scarborough, Ontario)	25.00
Mrs. Antonina Walkovych (Montreal, Que.)	25.00
Mrs. O. Wankewych (Toronto W.)	25.00
Mrs. Tekla Trowsky (Portage la Prairie, Man.)	20.00
Mrs. Karolina Sawycka (La Salle, Que.)	15.00
U.W.A.C. Lesia Ukrainka Branch (Vancouver, B.C.)	15.00
Mrs. M. Buchak (Montreal, Que.)	10.00
Halyna Senyshyn (Montreal, Que.)	5.00

*Please note that the above is a list of donations received by the copy deadline of January 15, 1991. All donations received after this date and prior to our next copy deadline of February 15, 1991 will be published in the following issue of Promin (March 1991).

OCT 90
I C-13
HAWRYSH MRS K
13703 BUENA VISTA RD
EDMONTON ALTA
T5R 5R5